

DARBININKAS

XLVI NO. 80

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRIČIO - NOV. 28, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Maskva savo reikalavimus Suomijai atidėjo neribotam laikui

Novosibirske, 1770 mylių nuo Maskvos, lapkričio 24 Chruščiovas priėmė Suomijos prezidentą Kekkonen ir kalbėjo tą pat, kaip ir Gromyko. Esą "šiaurės Europos negalima laikyti taikos ir rimties sritimi", nes greičiausiai vakarų Vokietijos ir jos sąjungininkų agresija per Suomijos teritoriją. Reikalinga esą tartis dėl sienų sustiprinimo šiaurės Suomijoje. Suomijos prezidentas kalbėjęs, kad derybos dėl karinio sustiprinimo paveiks taikiai nepalankia prasme Skandinavijos visuomenes. Pasikalbėjimai baigėsi

Tačiau šalina Maskvai nepriimtinus Suomii politikus, kad rinkimuose sustiprėtų komunistai ir iš vidaus paimtų valdžią

Chruščiovo sutikimu atšaukti derybų reikalą neribotam laikui.

Miglotą komunikatą aiškina, spauda iškelia:

1. Derybų reikalavimas jau nebebuvo reikalingas tam, kad Chruščiovas padarytų įtakos Suomijos vidaus santykiams: penkių grupių kandidatas ir prezidentas, Kekkonen konkurentas, atsiėmė savo kandidatūrą, kad būtų ir toliau perrinktas Kekkonen, kuriam Chruščiovas yra palankus.

2. Kekkonen išpareigojo veikti Norvegiją ir Daniją, kad jos atsisakytų iš sąjungos su Vokietija.

3. Galimybė, kad Chruščiovas ir vėl pareikalas iš Suomijos derybų, pasilieka kaip kardas viršum Suomijos galvos.

4. Chruščiovas turėjo progą pavartyti propagandą prieš vakarų Vokietiją, kaip tik tuo metu, kada Adenaueris turėjo pasikalbėjimus su Kennedy.

SPROGDINIMAS IŠ VIDAUS IR SAVOM RANKOM

Suomijos prezidentas Kekkonen lapkričio 26 per radiją paragino opozicijos lyderius, kad jie pasitrauktų iš politinio gyvenimo vardu Suomijos neutralumo. Labiausiai opoziciją Sovietam rodė socialdemokratų vadovaujami Tannerio. Juos la-

biausiai buvo kaltinęs ir Chruščiovas pasikalbėjime su prezidentu Kekkonen.

(Prezidentas Kekkonen tiki, kad išjungus iš politinio gyvenimo tuos lyderius, kurie nepriimtini Chruščioviui, bus išgel-

bėta Suomija nuo Maskvos bazių. Chruščiovas tikisi, kad išjungus socialdemokratų, švedų liaudies partijos ir konservatorių lyderius, rinkimuose vyraus komunistai, o komunistų dominuojamas parlamentas, padedant dar oportunistiniam kitų grupių politikam kaip dabartinis prezidentas, jau galės paversti Suomiją "liaudies respublika").

BOWLES NEBĖRA DEPARTAMENTE NR. 2

Prezidentas Kennedy lapkričio 26 perstumdė savo artimiausio štabo figūras į kitas vietas. Svarbiausia iš pajudintų figūrų yra Chester Bowles, valstybės sekretoriaus pavaduoto-

jas, savo reikšme antrasis žmogus valstybės departamente. Jis dabar išimtas iš tų pareigų. Kokias pareigas departamente jis gaus — paskelbs paskiau. Bowles išimtas dėl to, kad jo linija nesiderino su prezidento. Jo pareiškimai dėl kom. Kinijos ir kt. klausimais buvo priešingi oficialiai linijai ar per anksti

paskelbti taktikos atžvilgiu. Jau anksčiau prezidentas norėjo atleisti Bowles iš pareigų, tačiau liberalų spaudos sukeltas triukšmas sulaukė. Dabar prezidentas Bowles atleidimą sujungė su dešimčia kitų paskyrimų. Vietoj Bowles paskirtas George W. Ball, buvęs sekretoriaus padėjėjas ūkiniam reikalams. Jis yra 52 metų ir artimas Adlai Stevensono draugas, organizavęs jam paramą rinkimuose ir prezidentus.

Kiti skyrimai rodo prezidento norą savo artimuosius patarečius iš Baltųjų Rūmų perkelti į valstybės departamentą. Tarp jų — Walt W. Rostow (kuris sugalvojo Kennedy politikai New Frontier varda) paskirtas į valstybės departamentą planavimo tarybos pirmininku, Richard N. Goodwin padėjėju tarpamerikiniam reikalams; taip pat rytų reikalams paskirtas Harmanas.

ISKELTAS: Chester Bowles.

ATKELTAS: GEORGE W. BALL

AR N. CHRUSČIOVAS ŽINOJO, KAD BERIJA RENGSI BĖGTI Į VAKARUS?

World Telegram laikraštyje buvęs diplomatas Henry J. Taylor rašo, kad Lavrenti P. Berija, keletas mėnesių prieš Chruščiovo nužudomas, matė Chruščiova įsigalėsiant ir rengėsi iš Rusijos dingti. Azylio klausimą jis pradėjo tirti per vieną neutralią valstybę. Jis norėjo tokios garantijos: ateityje, kai Chruščiovo nebus ir kai nebus pavojaus grįžti, kad būtų išleistas atgal į Sovietus. Iki per trečiuosius asmenis ejo pasitarimai, Chruščiovas Beriją likvidavo. Ar Chruščiovas žinojo Berijos norą pabėgti, Chruščiovas niekad ir nieko nėra užsiminęs. Tekalbėjo, kad Berija norėjęs valdžią pagrobti. Tačiau galimas daiktas, kad žinojo, nes vakarų spaudoje tada buvo paleisti gandai apie vie-

ną aukštą Sovietų pareigūną, kuris noris gauti globą Vakaruose.

LAVENTIJ BERIJA

Vakaram tarantis, Maskva atsipjauja naujus gabalus

Vakarai dėl Berlyno vis dar tariasi. Po Adenauerio ir Kennedy sutarimo tarėsi Londono de Gaulle su Macmillanu. Prezidentas de Gaulle rodė daugiau nuolaidų dalyvauti konferencijoje dėl Berlyno. Gruodžio 15 susitiks keturi užsienių reikalų ministrai Paryžiuje. Manoma, kad Vakaram susitaręs dalyvauti konferencijoje su Maskva ir kad tokia konferencija bus ateinančių metų pradžioje. O tuo tarpu Vakaram vis

kalba, kad jie savo teisių neišsižadės ir susitarimą dėl Berlyno priims tik "garbingai".

Rytai tuo pačiu metu vykdo naujus uzurpacijos veiksmus. Po rytų Berlyno atitvėrimo nuo vakarų pastatė užtvanas ir autostrodėje iš Berlyno į vakarų Vokietiją. O Rytų Vokietijos Ulbrichtas lapkričio 26 paskelbė, kad sustiprins spaudimą Vakaram, versdamas juos pripažinti rytų Vokietiją.

PIETŲ AZIJOJE

— Laose lapkričio 24 sugrūvo trijų grupių pasitarimai dėl vyriausybės sudarymo. Kitą dieną jau Sovietai ir Amerika atnaujino pasitarimus dėl Laos.

— Pietų Vietnamo spaudoje, kuri yra vyriausybės kontrolė, pasirodė pirma atvira kritika Amerikos politikai pietų Azijoje. Amerikos politikai Laose apibūdino kaip "tuščias deklaracijas ir neveiksmingus buržuazinius metodus".

— Pietų Vietnamas pasipriešino gen. Taylor pasiūlytom reformom, kurios turinčios suliberalinti režimą — decentralizuoti valdžią, duoti daugiau spaudos ir žodžio laisvę ir kt. Tai ne Vietnamo dabartinei padėčiai, mano Pietų Vietnamo vyriausybė.

BRAZILIJA IR SOVIETAI

Brazilijos vyriausybė lapkričio 23 paskelbė parlamente, kad atnaujino diplomatinius santykius su Sovietais ir sudarė prekybos sutartį. Diplomatiniai santykiai buvo nutraukti nuo 1947. Parlamente kilo triukšmas.

KONGO IR KATANGA

Saugumo taryba lapkričio 24 įgaliavo gen. sekretorių jėga suminti Katangos samdinius ir politinius patarėjus. O siūlymą veikti Kongo ir Katangos vyriausybės, kad jos tartųsi dėl vienybės, Stevensonas atsiėmė, kai Zorinas pažadėjo jį vetuoti. Katangą atsakė, kad į Kongo centrinės vyriausybės ar JT karinę jėgą Katanga atsakys taip pat jėga, nors tektų visiem katangiečiam žūti.

VOKIETIJOJE UKRAINIEČIŲ VEIKEJĄ NUŽUDĖ CHRUSČIOVO AGENTAS

Vokietijoje, Miunchene, 1959 spalio 15 rastas negyvas savo buvo laiptuose Stefan Banderą, ukrainiečių pogrindinės armijos prieš bolševikus buvęs vadas. Skrodimas rado kūne cianokalio pėdsakus. Spėjo, kad nusižudė.

Dabar išaiškėjo, kad Banderą buvo nužudytas. Jį nužudė ir dabar prisipažino vokiečių policijai Bogdan Stašinskij, Sovietų Sąjungos pilietis, kuris prieš keletą mėnesių iš rytų Vokietijos perbėgo į vakarų Vokietiją ir prisistatė policijai. Stašinskij pasisakė, kad Sovietų saugumo (KGB) buvo angažuotas nuo 1951. Apmokytas buvo Sovietuose ir perverstas į Miuncheną su smulkiais uždaviniais. Paskiau jau gavo teroristinius įsakymus, ir 1957 spalio 12 jis nužudė ukrainiečių rašytoją ir veikėją Rebet. Nužudė Miuncheno centre namų laiptuose. Tada buvo pripažinta, kad Rebet miręs širdies priepuoliu. Stašinskij 1959 vasarą gavo įsakymą nužudyti Banderą Jam buvo duotas ginklas — pis-

toletas, kuris žudė cianokalio švirkštais. 1959 spalio 15 jis laukė Banderos grįžtant jo buto laiptuose ir švirkštą jam paleido tiesiai į veidą. Už atliktą

uždavinį Stašinskij buvo apdovanotas — Chruščiovo saugumo viršininkas ir Serovo įpėdinis Aleksandras Šeļepinas jam įteikė "raudonosios vėliavos" ordiną.

1960 balandžio mėn. Stašinskij vedė rytų Berlyno vokiečių.

TEBĖIESKOMAS: Michael Rockefeller, dingęs N. Guinejoje. Rastas vienas iš benzino indų, kurias jis plaukė į krantą. Pastebėti ugnies dūmai.

Metiniuose Vliko posėdžiuose

Vliko metinės sesijos posėdžiai lapkričio 25-26 New Yorke, Baltijos Laisvės namuose, buvo sutraukę apie 70 dalyvių. Iš Vliko veiklos pranešimus padarė dr. A. Trimakas — Vliko prezidiumo, J. Glemža — Vykdamosios Tarybos, dr. D. Krivickas — politinės komisijos, O. Labanuskaitė — informacijos komisijos. Bendrieji pranešimai buvo Vac, Sidzikausko — Pavergtosios tautos tarptautinių įvykių sukury, ir dr. D. Krivicko — Santykių su pavergtąja tauta. Diskusijose daugiau-

sia kalbėta apie lietuvių politinių veiksmų veiklos derinimą. Antros dienos posėdžiuose buvo svarstyti finansiniai reikalai ir apyskaitos; pageidauta, kad iš Vasario 16 dienos rinkliavų, kurias praveda Altas, būtų daugiau skiriama Vliko veiklai paremti. Naujas Vliko prezidiumas, pasitraukus H. Blazui, sudarytas iš pirm. dr. A. Trimako, vicepirm. J. Audėno ir sekr. J. Stikloriaus. Posėdžiuose be kitų, dalyvavo Lietuvos konsulai A. Simutis ir V. Stašinskas iš New Yorko, Vykdamosios tarybos pirm. J. Glemža, atvykęs iš Vokietijos, Alto sekretorius dr. P. Grigaitis iš Chicago, dr. J. Sungaila — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas iš Toronto.

DĖL ATOMŲ VĖL DERASI

Zenevoje ši antradienį prasidėjo derybos dėl atominių bandymų draudimo. Amerikos delegacijos pirmininkas Dean parieškė, kad derybos nereiškia atsakymo nuo bandymų teisės. Ar bandymus ore atnaujinti, nusprendė prezidentas. Jis savo žodžio dar nėra taręs. Chruščiovas taip pat pakartojo, kad jis atnaujins bandymus, jei bandymų imsis kuris iš vakarų pusės. Aiškinama, kad Chruščiovas nori praktiškai išgauti naują Vakaram moratoriumą.

Amerikos protestas JT negelbėjo

J. Tautos, lapkričio 24 priėmė rezoliuciją, kad atominių ginklų vartojimas būtų laikomas J. T. chartos laužymu. Kita priimta rezoliucija: laikyti visą Afriką nuatominta sritimi. Atomų rezoliucija priimta 55 balsais prieš 20, susilaikius 26. Afrikos rezoliucija priimta taip pat 55, 44 susilaikius. Sovietai balsavo už abidvi rezoliucijas, Amerika prieš atomų rezoliuciją protestavo — balsavo prieš, dėl Afrikos — susilaikė.

Amerika išdavė bėglį Sovietams Amerikos karinį traukinį iš Berlyno į Vokietiją lapkričio

23 sovietai sulaukė 14 valandų, iki amerikiečiai išdavė sovietam pabėgėlių iš rytų Vokietijos, kuris buvo pasislėpęs viename vagone.

Ginčas dėl išdavimo

Vakarų Berlyno spauda kritikoje Amerikos karinę vyresnybę, kad ji išdavė sovietam rytų Vokietijos bėglį 20 metų Pump, kuris buvo pasislėpęs kariniame traukinyje. Spauda aiškino, kad traukinys turi eks-teritorines teises ir dėl to galėjo būti suteikta bėgliui azylis globa. Gen. Lucius D. Clay, prezidento asmeninis atstovas, aiškino, kad armija kitos išsieties neturėjo.

DU FRONTAI KONGE

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIŠ
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Pasauliečių vaidmuo parapijose

Pasauliečių apaštalavimo arba katalikiškos akcijos klausimais pasirodo vis daugiau straipsnių ir knygų užsieniuose ir šiame krašte. Tų straipsnių pagausėjimo priežastys yra trys.

Viena, artėja visuotinis Katalikų Bažnyčios susirinkimas, kurio darbotvarkėje yra numatyta plačiau paliesti pasauliečių vaidmenį ir atsakomybę Bažnyčios apaštališkame darbe.

Antra, tebeplintąs nukriščiūnėjimas ir moralės smukimas iš dalies yra pasekmė pasauliečių katalikų uždarmo savo parapijose; jie susilaiko viešiau pasireikšti su savo tikėjimo tiesomis ir moralės principais.

Trečia, vis garsiau keliamas balsas prieš tokią parapijų tvarką, kurioje pasauliečiams lieka pareiga tik klausyti ir aukoti, bet nieko nesakyti ir nedaryti, kad parapija taptų gyvu katalikiškos akcijos židiniu.

Trečiuoju klausimu neseniai yra pasisakęs Amerikos katalikų savitraštis Ave Maria, leidžiamas Šv. Kryžiaus kongregacijos Notre Dame, Indiana.

Ave Maria, einas jau 97 metus, lapkričio 11 išspausdino straipsnį, kuriame rašoma:

"Pasauliečiai jėga nesiverš vykdyti Bažnyčios gyvenime tų uždavinių, kurie jiems priklauso. Jie turi būti kviečiami, ir kviečiami dažnai, nuoširdžiai ir asmeniškai. Priešingu atveju laikysis nuošaliai, dalyvaus mišiose sekmadieniais arba ir šio kiomis dienomis, ir viskas.

"Daugelyje atvejų iš tikrųjų yra labai prasta, kada nėra galimybės pasakyti klebonam, ką žmonės apie juos galvoja, paformuoti apie nusivylimą daugelio katalikų, paliekamų už pa-

rapijos veikimo ribų. Gali kas sakyti, jog tai tėra murgėjimas, reiškiąs ne ką daugiau, kaip polinkį skūstis ir ieškoti klaidų. Aš nemanau, kad tai yra teisinga pažiūra.

"Ar gali būti kas prasto, jei klebonas su žmonėmis bus pakantus, jiems vadovaus, padrąsins, nurodys jų klaidas tam, kad jie darytųsi uolesni ir sąmoningesni jo padėjėjai. Man rodos, nėra išmintingas tasai klebonas, kuris mano, kad jis vienas su savo vikarais gali išspręsti visas parapijos dvasinių ir materialinių reikalų problemas".

Autorius savo mintim paremti duoda konkrečių pavyzdžių. Antai, jis mano, kad draugija tikėjimui skleisti (Propagation of the Faith) galėtų surinkti aukų dešimteriopai daugiau, jei parapičiai būtų suorganizuoti ir paskatinti kas mėnuo lankyti namus, kaip daro kitokių draugijų nariai ar vajuos vykdytojai.

Nurodo taip pat, kaip galėtų savo profesija apaštalauti parapičiai gydytojai, advokatai, inžinieriai ir kiti. "Turėtų apaštalauti vedusieji vedusiems, darbininkai darbininkam, profesionalai profesionalam".

Savo pastabas apie reikalą suaktyvinti pasauliečių apaštalavimą, kas nepriklauso tikslai nuo pačių pasauliečių, autorius baigia tokiu tvirtinimu: "Bažnyčia negali pasiekti to, ką ji galėtų, jei pasauliečiai neturi joje atitinkamo jiems vaidmens". Žodžiu, parapišis uždarumas bei sustingimas nusistojusioje tvarkoje yra viena iš kliūčių, kad krikščioniškoji mintis negali plačiau pasiskleisti ir veikti savo aplinkos.

Komunistas gelbsti savo tėvynę

Suomių kova su rusais dėl nepriklausomybės (2)

SUOMIJAI 1947 vasario 10 pasirašius su Sovietų Rusija taikos sutartį, dar nereikšė, kad šis mažas ir narsus kraštas buvo paliktas ramybėje. Iš pradžių Maskva tikėjosi ir laukė, kad Suomija sugrius viduje: negalės priglauti pusės milijono evakuotų žmonių, išstremtų iš okupuotos Karelijos; netesės savo pasiryžimo mokėti nežmonišką kontribuciją pramonės gaminiams, kada didelė dalis žmonių ir elektros jėgos buvo atimta; nesuvaldys infiltruotų ir užverbuotų komunistų agentų, kuriems emėsi vadovauti Andriejus Ždanovas, Stalino patikėtinis, atsisėdęs Helsinkiuose kaip pirmininkas "kontrolės komisijos", kuri turėjo prižiūrėti kontribucijų mokėjimą.

Bėgo metai, o Suomija laikėsi. Įtempus visas jėgas, kurdino evakuotus tautiečius, statydino naujus fabrikus ir elektrines, didino pramonės gamybą. Kiek suomiai parodė ištvermės, aukos, darbo, rodo tokie daviniai: krašto gamyba pakėlė 50 proc., metalo pramonė išvystė trigubai didesnę, pastatydino septynias elektros jėgaines, varomas Oulu upės užtvankų, pradėjo elektrifikuoti ir Kemi upę. Išgriautas Helsinkio miestas atsistatydino, išaugo iki pusės milijono gyvenojų, iškilo dvylikaukščiai namai, moderniškos krautuvės.

Galima suprasti, koks apmaudas emė rusus, kurie giriasi sa-

vo "laimėjimais", toli atsilikusiais nuo mažos, nuskriaustos ir nugalėtos Suomijos. Ji liudijo, ko galima pasiekti laisvu gyvenimu. Tasai liudijimas turėjo būti sunaikintas.

RAUDONOJI KOLONA

Dar 1948 balandyje Sovietų Rusija privertė Suomiją pasirašyti tarpusavio pagalbos ir draugiškumo sutartį. Ką tokios sutartys reiškia, rodo nebe vienas pavyzdys. Antai, 1939 tokias sutartis Maskva primetė Baltijos valstybėm, įvedusi savo raudonąsias bazes ir paskui visas tris valstybes okupavusi.

Suomijai 1948 nebuvo kaip militarinių bazių primesti, nes karas vos tik pasibaigė. Niekas Sovietų Rusijai negrasė. Negalėjo išgalvoti, kas "grasytu".

Užuot militarinių raudonųjų bazių, buvo sudarytos raudonosios kolonos. Komunistai išsišmėlkė į unijas, policiją ir iš dalies į kariuomenę. Suomių kova virė dabar viduje. Ji apėmė fabrikus, laivų statyklas, elektros jėgaines, miškų darbus. Buvo kovojama dėl vadovavimo darbo unijų konfederacijai — SAK, — kurios 250,000 narių komunistai norėjo paimti į savo rankas. Konfederacija buvo apvalyta; iš 32 vienetų, komunistų įtakoję bepaliko tik kokie 7. Komunistai sukėlė streiką, Sovietų Rusija sulaukė savo užsakymus fabrikam, bet Suomijai nepalaužė. Bolševikam nepavy-

ko užkurti vidaus neramumų, įvykdyti perversmą ir padaryti Suomiją savo satelitu. Maskvos kėsėlas netikėtai pastojų kelią vidaus reikalų ministeris vos kėsėlam netikėtai pastojų Yrjo Leino, kurį laikė savo žmogumi.

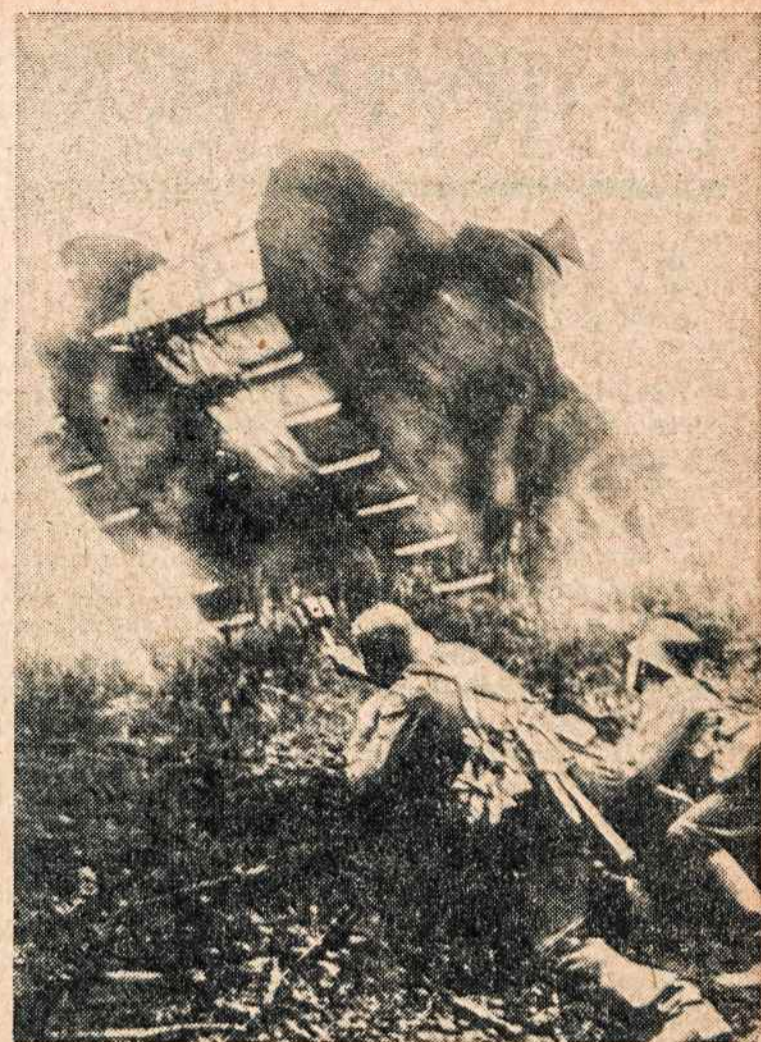
RUOŠA KAIP ČEKIJOJE

Yrjo Leino buvo paskirtas vidaus reikalų ministru dar 1947 metais, kai pasirašyta taika su Sovietų Rusija. Andriejus Ždanovas, sėdėjęs Helsinkiuose tam, kad pasirašytoji taikos sutartis tuojau būtų sulaužyta, pareikalavo iš Leino "išvalyti policiją". Tai reiškė pašalinti tuos policininkus, kurie galėjo kliudyti "įsivalyti liaudies demokratijai". Leino įsakymo nevykdė, tad buvo iškvieštas Maskvon. Jam buvo įsakyta vartoti tokią taktiką, kokia buvo pritaikyta Vengrijoje ir Čekoslovakijoje: perversmu pakeisti vyriausybę "demokratiškai". Kai Leino pastebėjo, kad tai būtų prieš Suomijos įstatymus, jam priminta, jog jis turės pareigą siekti "komunistinės santvarkos" ir nepaisyti jokių "buržuazinių įstatymų". Leino vis tiek nesutiko pasidaryti savo krašto išdaviku. Nesutiko ne atsistatydinti, ko Andriejus Ždanovas prisispyręs reikalavo.

Kovo mėnesį, 1948, Yrjo Leino vėl turėjo vykti į Maskvą, kaip Suomijos delegacijos narys pasirašyti su Sovietų Rusija draugiškumo sutarties. Leino suprato, kad tuo metu, kada ir kiti žymieji ministrai kviečiami Maskvon, bolševikai gali užkurti perversmą. Jie taip jau buvo padarę su lenkais bei čekais. Leino pasikvietė slaptai karo vadą gen. Aarne Sihvo ir jį išpėjo. Generolas sumobilizavo 41,000 vyrų, tankai užėmė pozicijas aplink Helsinkį, raudonieji policijos viršininkai negavo prieti prie ginklų sandėlių. Maskva nedrįso duoti ženklą sukilimui. Molotovas, grieždamas dantimis, pasirašė "draugiškumo" sutartį. Ji 1956 pratęsta iki 1975 metų.

SVIESIOS AKYS

Komunisto Yrjo Leino akys buvo praregėjusios bolševikų kląstą. Bolševikam gi atrodė, kad jo akys "aptemo". Jam buvo pasiūlyta nebegrįžti į Hel-

SUOMIAI puola rusų tanką.

sinkį, o vykti "pasigydyti" Kryme. Tačiau to vyro būta apsu kraus ir drąsaus: jam pavyko su delegacija pasprukti. Būdamas komunistas mokėjo saugoti savo "draugų" žabangų. Grįžęs pasitraukė iš ministerių ir taip užsidarė, kad tik vienas antras žinojo, kur slapstosi. Dar mažiau kas žinojo, kokią didelę paslaugą buvo padaręs savo tėvynėi.

Tačiau Leino pasitaravimu dar neviskas buvo baigta. Komunistų perversmas tebegrėšė, kol 1948 liepos rinkimai iššlavė raudonuosius ministrus. Naujas vidaus reikalų ministras Aare Simonen galutinai apvalė policiją, o parlamento nutarimu buvo likviduota ir slaptoji policija, infiltruota komunistų. Vis dėlto komunistų įtakos dar liko nemažai. 1958 metų rinkimuose komunistų partija, prisidengusi "Suomių tautos demokratinė unija" surinko 450,000 balsų, nors partijos narių nėra daugiau kaip 80,000.

VIDAUS TVARKA

Suomija yra demokratinė respublika, kurios priekyje stovi prezidentas, renkamas šešeriemetam elektorių kolegijos. Elektorių kolegija iš 300 asmenų, renkami tiesioginiu balsavimu. Savo uždavinį atlieka, išrinktus prezidentą. Dabartinis prezidentas Ūrho Kekkonen, kuris ne-

seniai lankėsi Amerikoje, yra išrinktas 1956 vasario 15. Jo kadencija baigiasi ateinančių metų vasario mėn.

Parlamentas iš 200 atstovų renkamas ketveriame metam. Paskutiniai rinkimai buvo 1958 liepos 6-7. Į parlamentą išrinkta 50 komunistų, 48 socialdemokratai, 48 agrarai (ūkininkų partija), 29 konservatoriai, 14 švedų partijos atstovų, 8 liberalai, 3 nepriklausomieji socialistai. Į vyriausybę nepateko nė vieno komunisto, nors jų atskira grupė didžiausia, bet sudaro tik vieną ketvirtadalį visų atstovų. Tai užtraukė Maskvos rūstybę. Ji pripažįsta tik tokią "demokratinę" tvarką, kur ir vienas komunistas kalba "visos tautos vardu".

Parlamento kadencija baigiasi ateinančių metų vasarą, bet dėl Sovietų Rusijos spaudimo, rinkimai nuskirti vasario mėn. Čruščiovas ir tuo nepatenkinas. Daromas spaudimas Suomijos nepriklausomybę užgriaužti visai.

Amerikietis korespondentas Leland Stowe, kurio daviniais čia pasinaudota, dar 1959 metais išpėjo: laisvasis pasaulis turi pareigą padėti narsiai, darbščiai ir pagarbos užsitarnavusiai suomių tautai, kad Sovietų Rusijos gruooniškumas jos neprarytų.

PASIRASOMA suomių-rusų draugiškumo sutartis 1948 m. Atvaizde bolševikų delegacijos sąstatas: Iš k. į d. A. Ždanovas, K. Voršilovas, Stalinas, Otto Kussinen, atplėštos Karelijos prezidentas, Molotovas.

PAULIUS JURKUS

Liepojos žiburiai

(3) Dėdė kirto dešrą, braukė ūsus ir vėl rietė istorijas.

Tie pirkliai, suvažiavę iš tolimų miestų, Liepojoje prisipirkdavo prekių ir vėl grįždavo namo. Dabar jie neklekėjo ratų dugne, bet sėdėjo aukštai, rūkydami gerą tabaką. Smuklėse sustoję ir savos degtinės pasistatydavo ir užvalgę ir užgėrę padoriai, imdavo pasakoti, ką matė, ką regėjo uoste, su kuo kalbėjosi ir susitiko. Ir kokių istorijų tada papasakodavo. Gailla, kad jų niekas nesurašė į knygas, o būtų ko pasiskaityti.

Į Liepoją apsipirkti traukė ir Kalvarijos dominikonai prieš didžiulius atlaidus, važiuočia ir Plungės, Rietavo kunigaikščiai Oginskiai, kai laukė svečių iš Prancūzijos ar Italijos. A va, vienas kunigaikštis, rietaviškis, į Liepoją vežė paraką ir ginklus. Tais senais metais buvo subruzdimas prieš valdžią. Sviesius kunigaikštis Prancūzijoje užpirkė tris laivus parako

ir ginklų, sukrovė į vyno statines ir plukdė į Liepoją. Ten suvažiavo keli šimtai jo vežimų. Bet kas iš to, suuodė ruskis ir atėmė visa.

— O mano tėtis, ko važiuavo į Liepoją? — paklausiau nekantraudamas.

Dėdė Antanas nulaužė pirštus ir nusišluostė rankas į kelnes.

— Vaikeli, tavo tėtis, oho, buvo vyras. Gudrus. Važiavo pirkti.

— Pirko mašinas. Kartais nupirkdavo kokias senas ir pataisęs parduodavo, — įsiterpė mama ir Antanui įpylė dar stiklėlį degtinės.

— Kaimynėle, kai užgeriam saldžiosios, sakykim ir teisybę. Pirko jis geras mašinas. Aš pats mačiau ir žinau. Juk toks kalvis buvo, turėjo tris ugnis, tris priekalus, tekimimo mašiną, liejyklą, lankstymo mašiną. Tiek vyrų laikė po savim. Tokių nagingų ir Liepojoj buvo maža. Taigi, jis pirko visokias mašinas, reikalingas pienui

nugriebti, kopūstam piaustyti, grėbėją ir net kuliėją nupirko ir pardavė. Liepojoj buvo visko.

— Ar mano tėtis plaukė laivais?

— Ne, kur jis plauks. Laivais plaukioja tik jūrininkai. Pirkliam ir nerūpi tokie dalykai. Jie skuba tik pasikrauti vežimus ir išvažiuoti.

— Tai aš plauksiu laivais. Nukeliausiu į Liepoją ir plauksiu.

— Žvirbli, tu žvirbli. Ir kaip tu nueisi, juk į Liepoją mažiausiai septynis dešimtys varstų. Mažiausiai. Dabar dar sieną pravedė. Dabar Lietuva ir Latvija. Netaip lengva nueiti.

— O kodėl tu, dėde, neplaukei laivais, kodėl tarnavai prie geležinkelio?

— Taip jau atsitiko. Prie geležinkelio mane priėmė. Pirma dirbau stotyje, neilgai dirbau, paskui turėjau tokią būdelę ir traukinius praleisdavau. Tokie bėgiai geležiniai pakloti ant žemės. Jais eina traukinys. Aš prižiūrėjau bėgius, su kūju barškinau, apėjau. Ir juos pasukdavau ten, kur man buvo įsakytą. Tokį didelį sunkų gelžgalį, kaip ratą, palenki ir bėgiai nusisuka ir išjungia į kitą kelią. Tada jau stoviu prie savo būdelės. Jei buvo diena, iškeldavau vėliavėlę, o jei naktis — turėjau žibintą. Vaikė, galėjau didžiausį traukinį sustabdyti.

Tik iškeliu raudoną vėliavėlę, ir tas įsūtęs traukinys tik pš, pš, pušku, pušku, ir sustoja. Pats vyriausias mašinistas klausia, kas nutiko. Ir aš jam atsakau: stotis užimta, palauk, kas nors sugedo. Gera buvo prie Liepojos traukinio. Tris dešimtis metų išstarnavau. Paskui apkurtau. Suprantai, ką tas reiškia tokioj tarnyboj. Kartą traukinys vėlinosi, belaukdamas užsnūdau. Paskui pabudęs ir atsitrenkiau į lekiantį traukinį. Nesuvažinėjo, bet viršininkas matė, ir tada atsiveikinau su darbu.

Dėdė nutilo. Kai mama įpylė kitą stiklėlį, jis tik papurtė galvą:

— Ne, kaimynėle, čia ne Liepoja. Užteks. Tada buvom jauni, dabar... Eisiu. Prisiubuvau. Net linksniau pasidarė, pasikalbėjom. Lyg vakar tai buvo.

Jis užsivilkė kailinukus, užsidėjo kepurę, padėjo už vašes ir dar man pridėjo:

— Tu nevažiuok į Liepoją. Nors didis miestas, nors ten gražu, bet namie geriausia.

Išėjo dėdė Antanas, palikęs gražias istorijas apie tolimą miestą ir vaikiškas svajones. Galvojau apie laivus, traukinius, šviturius, jūrininkus. Norėjau greit užaugti ir būti mašinistu traukinio, jūrininku laive. Visųjū norėjau būti. Norėjau išmokyti latvių kalbos, su

jais sėdėti smuklėje ir gerti degtinę, kortom lošti. Taip juk daro visi vyrai.

Praėjo kelios dienos, gal savaitė. Mano mintyse buvo langas ir tolimi žiburiai, tolimas miestas. Vis žiūrėjau, svajojau. Anos šviesos viršum kalnelio išnyko. Siautė pūgos vakarais, siautė vėjai, nešė drėgnus rūkus. Užmiršau miesto žiburius. Greit jie užsidedė, greit ir užgeso.

Aš gi lakščiaiu su rogutėmis, sveikinau pavasario upelius, bėgau su knygų krepšeliu. Atsirado kiti rūpesčiai ir svajonės, ir anie dėdės Antano pasakojimai liko tik gražus prisiminimas.

Jau buvau gimnazijos vidurinėse klasėse, kai kartą, užkopus kalnelį, suradau ant ežero besėdintį dėdė Antaną. Gal jis žiūrėjo į savo mažą lauką, gal į tolimąją šiaurę, kur buvo Liepojos miestas. Tada prisiminiau visus pasakojimus ir prisėdau šalia. Norėjau sugrįžti į anas vaikiškas dienas, dar kartą pasiklausyti apie Liepoją. Galėjau tada visko nesuprasti, nes man rūpėjo tik traukiniai, laivai. Bet Antanas ten gyvenė ir dirbo. Ir grįžo apkurtes. Nevedęs. Vienišas.

Vos atsėdėdau ant ežios, kai manęs paklausė:

— Ar dabar nori keliauti į Liepoją?

— Ne! Kodėl?

— Ir gerai. Tu niekada nenorėk. Aš taip negalėjau padaryti. Mes su broliais tada gyvenome Židikuose. Liepoja iš ten daug arčiau, jos žiburius dažnai matai, daugiau kalbų girdi.

Pradėjo jis pasakoti. Buvo labai apkurtes. Sausė, lyg ir aš negirdėčiau. Bet kantriai klausiau, stebėdamas jį visą judantį, kartais nubraukiantį ašarą.

Tuose Židikuose užaugo ir vis kukavo apie laivus, Liepojos uostą. Namuose be jo dar trys vaikai. Prie stalo daug burnų. Duonelės mažoka. "Eik, kelčiau iš namų". Rodos, visi taip kalba. Jis pirmą kartą pėsčias išėjo ir pamatė Liepoją. Bėgiote bėgiote po miestą, atsineštas lašinėlius valgė ant suolo. O kai pradėjo temti, suėmė toks išgąstis: kur dings, kur galvelė priglaus. Nemoka kalbos, neturi pinigų. Nedrąsus. Reikia skubėti iš miesto. Laukus pažįsta. Visur vienodi, turi medelių ir šieno. Gali ten pernaktuoti. Bet kaip surasti kelią iš miesto? Visos gatvės panašios, visi namai lyg broliai — dideli ir aukšti. Ir tuo metu jis išgirdo lietuviškai besikalbant. Lyg saulė nušvito. Tari žodi, tave supranta.

— Tu iš Židikų? Buvau, žinau. Eime, pernakvosi, gausi užvalgyti ir atsigeriti.

Tasai ir buvo geležinkelietis. Pavalgydino, nuramino ir dar pridėjo:

— Ateik pas mane, nuvesiu, gausi darbu prie traukinio. Čia daug geriau, nei kur už samdinį trintis.

Grįžo Antanas į namus linksmas ir švilpudamas. Va, broliukai ir sesutės, išeisiu ir jūsu beveberginsiu. Lengva būtų išėiti, bet buvo nusižiūrėjęs merginą. Dailią kaip rūtą. Samdinė ir ji. Vargo mergelė. Bet tvirta ir gerutė. Su tokia gali visur eiti ir neprazūti. Ji pravirko išgirdusi žinią.

— O kada sugrįši? — klausė.

— Greit, greit! Už kokio mėnesio, dviejų. Ten galima daug pinigų uždirbti. Pilnas kišenes prisikimšiu rublių ir tada vesi-me.

Išėjo Antanas į Liepoją. Jaunas ir tvirtas. Linksmas. Pilnas gerų vilčių. Surado aną lietuvi, gavo darbu prie geležinkelio.

— Antanėli, čia tau ne pas gaspadorių, žiūrėk savo darbo! Pasispauk, kitaip nelaikys ir išmes.

— Reikėjo tų žodžių. Jau ir taip Antanas buvo nedrąsus.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Šešios premijos už literatūrą

Prieš dešimtį metų buvo tik viena Lietuvių Rašytojų Draugijos premija (500 dol.), vėliau Draugo dienraštis paskyrė 1,000 dol. premiją už romaną. Į savosios kūrybos ugdymą įsijungė ir Aidų žurnalas, skirdamas 500 dol. premiją. Aidam rūpėjo paremti ne tik lietuvių literatūrą, bet ir mokslą. Ir jie premiją paskirstė, — vienais metais skiria už literatūrinę kūrybą, kitais už mokslinius veikalus. (Šiomet paskirta už mokslo veikalą). Vėliau Montrealyje susiorganizavo V. Krėvės vardas fondas su 500 dol. premija.

Sios premijos buvo nusistovėjusios, virtusios tradicinėmis. Sie-

met jų skaičius jau padidintas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, norėdama paskatinti rašytojus, kad jie parašytų dramų jaunimui, paskelbė konkursą ir paskyrė dvi premijas: pirmą — 1,000 dol., antrą 500 dol. Veikalai jau atsiųsti, jau skaitomi ir tuoj bus paskelbti rezultatai.

Bet premijų dalinimas tuo nesibaigia: Giedros korporacijos vyresnės narės paskyrė 1,000 dol. romanui, kuris pavaizduotų teigiamą lietuvių tipą. Konkurso terminas ir premijos įteikimas 1963 m. Dirvos laikraštis taip pat paskyrė 1,000 dol. premiją už romaną. Premija įteikiama kitais metais rugsėjo 29 Clevelande. Jaunieji

akademikai sudėjo 1,000 dol. ir paskyrė Ateities žurnalui, kad būtų atiduota už jaunimo kūrybą.

Taigi, ateinančiais 1962 metais bus skiriamos šios premijos: Aidų, Ateities, Draugo, Dirvos, Lietuvių Rašytojų Draugijos, V. Krėvės vardo — viso 6. Jom bus išleista 4,500 dol.

Iš tų šešių premijų dvi skiriamos romanui, kuris atrenkamas konkurso būdu. Abi premijas skiria laikraščiai — Draugas ir Dirva. Žinia, laikraščiai nuolat reikia beletristikos. Romano spausdinimas pagyvina laikraštį, pririša skaitytojus. Geros ir gražios jų pastangos paremti lietuvių literatūrą, bet tokie konkursai turi ir savo sunkumus. Kartais gali pasitaikyti, kad konkursui atsiųsti romanai yra menkos kokybės. Premija vis tiek paskiriama, iškeliamas į pirmą vietą ne taip kūrybingas romanas. Tokie atvejai vargiai prisideda prie mūsų literatūros ugdymo.

Ateities žurnalo premija taip pat konkursiniu būdu bus išdalinta jaunimui. Greičiausiai ji bus paskirstyta keliems asmenims. Bus premijuojami eilėraščiai, apysakos, novelės.

Konkurso keliu bus atrenkamas ir Giedros korporacijos romanas. Gražus užsimojimas pavaizduoti teigiamą Lietuvos moters tipą. Tai būtų lyg koks paminklas lietuvi, kuri tiek daug triušo įdėjo į savo tautos išlaikymą. Ar į kokius išjungs pajėgus rašytojai?

Kitos premijos skiriamos už išėjusias knygas. Jos gali atitekti ir romanui, novelėm, poezijai.

Gera, kad tokiu uolumu susirūpinta sava literatūra. Bet negera, kad tuo pačiu metu užmirštama ir kita kūryba. Juokais dabar sakoma: jei ir toliau taip premijų skaičius didės, tai greit bus premijų daugiau nei išleidžiama ar parašoma knygų.

Dalį to uolumo reikia nukreipti į kitas kūrybos sritis. Reikia pasirūpinti muzika, dailė. Ypač muzikam dabar sunkūs laikai. Nėra fondo gaidom leisti, nėra paskatų komponuoti naujom dainom, kurios pereitų į jaunimą.

Tokių paskatų reikalingas ir plastinis menas. Ir čia ateina nauji talentai. Ir čia vėlta atžymėti lietuvių dailininkų pastangas ir kūrybą. Kitais metais švęsime Maironio 100 metų gimimo sukaktį. Jei atsirastų paskatų, būtų galima suorganizuoti visą eilę naujų paveikslų Maironio raštų temom.

Neužmirštinas ir mūsų mokslas, ypač lituanistika. Ir čia padaroma nemaža, bet paramos nesulaukiama. Į šias užmirštas ir apleistas sritis turi ateiti Lietuvių Bendruomenė, Kultūros Fondai ar kitos institucijos.

A. D.

Nepriklausoma Lietuva, Montrealyje leidžiamas laikraštis, gruodžio 2 rengia savo 20 metų sukakties minėjimą. Programoje dalyvauja sol. E. Kardelelis su mokiniais — D. Bartuškaite, N. Jauniūte, smuik. Emilius Knystautas.

"Kristaus Karaliaus Laivas" skelbia religinės kūrybos konkursą. Komisijai rankraščius reikia pateikti iki 1962 rugsėjo 1. Adresas 4545 W. 63 St. Chicago 29, Ill. Geriausias kūrinis skiriama 500 dol. dovana. Rašto tema gali būti istorinė, biografinė, dogmatinė, moralinė, vi suomeninė, priimtina Kat. Bažnyčios požiūriu.

B. Zvirblis

DAIL. VIKTORAS PETRAVICIUS. Nuotr. V. Maželio.

25 m. nuo muz. kun. A. Adomaičio mirties

J. ZILEVICIUS

Kun. Antanas Adomaitis, pirmasis lietuvių bažnytinės muzikos daktaras, mirė 1936 lapkričio 22. Buvo gimęs 1902 Kudirkos Naumiestyje, mirė turėdamas vos 34 metus amžiaus.

Gimnaziją lankė gimtajame mieste. Ten pradėjo mokytis muzikos. 1920-26 mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, baigė Vytauto Didžiojo universiteto teologijos - filosofijos fakultetą, 1926 išventintas kunigu.

Seminarijoje būdamas aktyviai reikišėsi muzikoje ir gregorianiška giedojime. Vikaravo Simne ir Vilkaviškio katedroje. Vazinėjo į Kauno konservatoriją pas J. Naują mokyti choralo ir vargonavimo. 1930 buvo paskirtas Kauno metropolijos kunigų seminarijos bažnytinio choro mokytoju ir choro vedėju. Kartu lankė Kauno konservatoriją, kur išstudijavo teoretinius dalykus. Vyskupas jį pasiuntė į Romą, į pontifikalinį šventosios muzikos institutą, kurį baigė 1935. Už darbą "Del Buono della Salmodia di S. Niceto visc. di Traveri" gavė gregorianiško giedojimo daktaro laipsnį.

Buvo apsilankęs ir Brooklyne 1936, kur sveičiavosi keletoje lietuvių kolonijū. Vasaros pabaigoje grįžo į Lietuvą. Apdirgo galvos smegenų augliu.

DAIL. ANASTAZIJA TAMOSIAITIENĖ AUDZIA. Iš k. į d. dail. A. Tamošaitis, dr. Antanas Valiūška, p. Valiūškienė. Nuotr. V. Maželio.

Dail. V. Petravičiaus nauja kūryba

Chicagoje Savings and Loan Association patalpose, 6245 So. Western Ave., suorganizuota nauja meno galerija. Šį kartą bankas pasidarė meno globėju ir dalį savo patalpų paskyrė galerijai. Jai vadovauti pakviestas dail. Adolfas Valeška, Lietuvių Dailės Instituto pirmininkas.

Pirmai parodai parinktas dail. Viktoras Petravičius, kuris išstatė 57 grafikos kūrinius. Dalis tų kūrinių mum pažįstami iš anksčiau, o kita dalis (maždaug pusė) sukurti šiais metais.

Naujieji dail. V. Petravičiaus kūriniai jau daug kuo skiriasi nuo ankstesnių. Jo kūryba anksčiau alsavo senuoju lietuvių liaudies menu. Išžiūrėjęs į senuosius liaudies raizinius, į skrynių papuošimus, jis kūrė savo naują gaivališką pasaulį. Pamėgo pasakas, lietuvių liaudies dainas. Vaizdavo grubiais, vaikiškai primityviais vaizdais, bet visus patraukė savo gaivumu, jėga. Kai prisiliesdavo tikrovės, darbo scenų ar kai raizydavo portretus, jis išlaikė tą turtingą pasakos bei fantazijos pasaulį.

Dabar naujos moderniojo meno tendencijos paveikė ir jo kūrybą. Jis atsisveikino su savo praeitimi ir išėjo ieškoti naujų kelių.

Jo kūriniai pasidarė lyg "nusausti". Tartum būtų išsekusi jo gaivališka jėga ir įsivyravęs racionalinis momentas. Dabar jo kūryba atžymėta racionaliu dekoratyvumu.

Dažnai naujuose kūriniuose vyrauja juoda dėmė prieš baltą, bet daugiausia paveikslų sukurta, išlaikant pusiausvyrą tarp juodo ir balto. Anksčiau jis juodas dėmes lyg meste įmesdavo į savo kūrybos katilą, dabar — jas mūrija, lyg plytas. Jos nebeturi tykstančių gaivališkų formų. Apvedžiotos linijom, kvadratais; statomos prieš tokius pat baltus kvadratus. Piešinio linijos suglaudintos paliktos tik būtiniausios. Išimti ir gausūs faktūriniai niuansai. Kompozicija sprendžiama vienoje plokštumoje ir dažnai primena dekoratyvų plakatą.

Pagal naują kūrybos ritmą lenkiami ir tikrovės daiktai bei žmonės. Jų kuo mažiausiai palikta, o kartais paveikslas virsta kompoziciniu juoda balta žaidimu. Paveikslai dažniausiai ir pavadinti kompozicijų numeriais.

Senojo V. Petravičiaus pėdsakus galime atsekti, kur jis traktuoja žmones. Jie dar išlai-

ATSIJUSTA PAMINĖTI

Stepas Zobarskas — THE MAKER OF GODS, Ten Lithuanian Stories with an Introduction by Alastair Guinan. Išleido Voyages Press New York, 131 psl., kaina 3 dol. Viršelis P. Osmolskio.

kyti primityvioje ir laisvoje dvasioje.

Paroda atidaryta lapkričio 11 ir tęsis iki gruodžio 10. Lanškymo laikas kasdien nuo 10 v. r. iki 9 v. Parodos proga išleistas iliustruotas katalogas.

A. T.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Elena Tumienė, poetė, profesoriauja Southern California jos universitete ir Immaculate Heart kolegijoje, pasaulinės literatūros dėstyti pakviesta į Los Angeles County meno institutą.

Kultūros kongresas šaukiamas kitais metais rugsėjo 3 ir 4 Chicagoje. Kongresui paruošti sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja P. Gaučys, mokslo sekcijai vadovauja P. Maldeikis, muzikos — Vl. Jakubėnas, rašytojų — B. Babrauskas. Komiteto sekretorium yra L. Balzaras.

Prof. dr. A. Maceina Muensterio universitete pakeltas į "ausserplanmaessiger Professor". Universitetas, vertindamas profesoriaus darbą, docento pareigose palaikė tik pusę metų. Rudens semestre prof. A. Maceina skaito 2 val. istorinį materializmą ir 2 val. rusų filosofijos istoriją.

Ohio lietuvių gydytojų draugija jau penkti metai skiria 1,000 dol. premiją, atžymėdami metų ryškiausią kultūrinę veiklą. Šiomet toji premija paskirta kompozitoriui Kazimierui V. Banaičiui, atžymint jo sukurtą operą "Jūratė ir Kastytis".

Čiurlionio galerijoje Chicagoje gruodžio mėn. bus dail. Vandos Balukienės - Kanytės darbų paroda. Kitais metais sausio mėn. — dail. Kazimiero Zoromskio, vasario — Vytauto Igno, kovo — Broniaus Murino ir balandžio — Alfonso Dargio.

LAPKRIČIO MĖNESIO AIDAI

Šią savaitę skaitytojams išsiuntinėjami lapkričio mėnesio Aidai. Šiame numeryje rašo: kun. dr. P. Celiešius — Dvasinis pradas etinėje plotmėje, A. Vaičiulaitis — Juozas Tysliava, Juozas Tysliava — Nakties daina, Vėjas, Lik sveika, Mano deimantai, Mylimoji (eil.), Pranas Brazys, MIC, "Mater et Magistra" užmojis ir gairės; Danguolė Sadūnaitė — Duonos namai (eil.), J. Brazaitis — Marijos Pečkauskaitės raštų prasmė šiandien, dr. Adolfas Šapoka — Seniausios Lietuvos sostinės klausimas.

Kūrybos pasaulyje: A. G. — A. Radžius "Paukščių takas", A. Tyruolis — Prano Naujokaičio "Plūžė tiltai", Aug. Raginis — Mykolas Vaitkus: Keturi ganytojai; Ignas Malėnas — Moderniško elementoriaus savumai, J. Matusas — Kuoka kaip ginklas Lietuvos senovėje, L. Andriekus — Čiurlionis po 50 metų, A. Plukas — Lietuvos vadavimo kelius besvarstant.

Numeris iliustruotas M. K. Čiurlionio, A. Galdiko, J. Paukštienės, V. Vizgirdos, V. Igno kūriniais.

Vytauto Augustino LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMAS

LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokią kalbą bekalbėtų.

Albumas LIETUVA yra gražiausia Kalėdinė dovana Kiekvienam verta jį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti, ypač mūsų draugams amerikiečiams. Užsakymus siųsti:

Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Gaunamas ir pas platintojus. Kaina — \$5.00

Užsisakyk tuojau!

PROF. K. V. BANAITIS, kuriam paskirta Ohio lietuvių gydytojų draugijos 1000 dol. premija už operą "Jūratė ir Kastytis". Nuotr. V. Maželio.

SEKLUMA MODERNIOJE POEZIJOJE

Modernėjama visur. Perkami nauji automobiliai, televizijos aparatai. Dailininkai išmeta senus stilius pro langą ir stveriasi naujų, modernių.

Neatsilieka ir poetai, rašytojai. Ir jie nubraukė daugybę puslapių, ėmėsi naujai dėlioti žodžius. Kartais ir patys nesupranta, ką jie parašo. Bet tai nauja, modernu.

Poetai ketureilius posmus, ritmą ir rimą, svyniojo į senus laikraščius ir užgrūdo lentyton, kur dulka Maironis. Ir Binkį pavadino nemoderniu. Nu kišo ir jį dulkėti.

Dabar poezija rašoma laisvai. Moderniai. Mintys ir jausmai plaukia nemunais, nevaržomi ritmo, rimo, posmų. Tai nauja.

Bet taip rašyta seniai. Rašyta ir tuo nesididžiujota. Kas neišsitero griežtose formose, griebsi laisvių. Ir jei turėjo jėgos, jausmo ir minčių, toji poezija buvo gyva.

Poezijos esmė glūdi ne ketureiliosse posmuose ir ne dartinėje modernioje laisvėje. Poezija turi būti poezija, o ne sausas minčių dėstymas, ne

laikraščio vedamasis. Ne proza.

Numetus visus varžtus — ritmą, rimą bei posmų — galima užplaukti ant seklumų. Kai nebėra forminių varžtų, mintis ir jausmas išsilieja be jokios tvarkos. Virsta chaosas. Ir dar blogiau — į poeziją įsiriogliną kasdieninė proza, publicistika.

Andai skaičiau naujas vieno poeto eiles. Kai jis rašė ketureiliais, dar buvo stamantrus, dar apčiuopė poezijos esmę. Bet nusimetė senąjį rūbą, ir šoko plaukti moderniais poezijos nemunais. Ir pataikė į seklumas, ir smėlį. Poezijos vardu pridėta tiek prozos, kad pagalvoji, jog laikraščio straipsnį skaitai.

Modernėti reikia. Visada taip buvo. Visada žengiama pirmyn. Modernėdami poetai tegu atsimeina, kad ir numetus varžtus, reikia dirbti ir save kontroliuoti. Modernus menas nėra tik pasitaškymas spalvom. Ir moderni poezija nėra tik pasisvaitymas žodžiais. Poezija yra tada, kai nėra paprasta publicistika ar proza.

Bolševikinė audra tebešėlsta

Nuo neatmenamų laikų darbščiam lietuviui jo žemė yra jam šventa maitintoja. Kartais audra sunaikindavo jo darbo vaisių — pasėlių, apdraskydavo trobesius, šiaudinius stogus, bet žemės nepaliesdavo. Dabščios kaimo žmogaus rankos sužalojimus pataisydavo ir, purendamas savo žemele, vėl pragyvendavo.

Dabartinę bolševikinę audrą, kuri palietė ir mūsų gimtinę Lietuvą, gal geriau tiktų pavadinti pačiu velnišku Stalino - Chruščiovo taifūnu, kuris nušlavė ne tik pasėlius, gyvulius, paukščius, trobesius, bet ir pačius lietuvius, atplėšęs nuo jų protėvių žemes, nubloškė už keleto tūkstančių mylių į Sibiro dykumas — vergų stovyklas. Dėl neįprasto didelio šalčio, sunkių darbo sąlygų, dėl baisaus nežmoniško žmonių išnaudojimo daugumas jų baisiose kančiose mirė. Savo kaulais padidino miškuose tremtinių kapinytus.

Išlikusiem gyviem, bet su iščiulptom jėgom, lyg kokiam pasityčiojimui, komunistai leido grįžti į tėvynę. Reik išvaizduoti tų iškankintų ir išbadėjusių žmonių džiaugsmą. Kelionė jį skaitė savaites, dienas, kilometrus. Pagaliau pasiekė Lietuvą. Dabar iš Lietuvos gauti laiškai byloja, kad žiaurusis okupantas rusas jiems neskiria žmogui gyventi kambarių (jie gyvena griūvančiose pašiūrėse). Neduoda maistui nei aprangai kortelių. Neduoda jokio darbo net ir su šluotele. Siūlomas leidimas grįž-

ti atgal į Sibirą. Rafinuoto sukčiaus okupanto ruso tikslas galutinai juos sunaikinti, o likusius Sibire įbauginti taip, kad jie išsizadėtų Lietuvos.

Buvę Lietuvoj ekskursantai, kuriems teko matyti iš Sibiro grįžusius, pasakoja, kad jie, seniau buvę raudonveidžiai žemdirbiai, gausių šeimų maitintojai, dabar yra bado ligų iškankinti skeletai, su šakotomis lazdomis rankose tik pavėjui juda. Jų viltis — tai JAV gyvenantieji jų broliai ir sesės lietuviai.

Balfas suranda takus, takelius juos sušelpiti jų gyvenimo saulėlydy, bet turi būti pajėgus. Jo ištekliai priklauso nuo mūsų visų sudėtų aukų. Balfas suorganizuotas seniau iš Lietuvos atvykusių garbingų lietuvių padėti Lietuvai ir išvietintiems (dypukams). Savo užduotį Balfas gerai atliko. Būdami tremties stovyklose, Balfas teikiama gėrybėmis gausiai pasinaudojom. Nelikim jam skolingi, remkim Balfą visapusiškai.

Dar norisi priminti visuomenės žiniai, kad, pavarčius Balfos šalpos knygų lapus, štai kas randama: 1947 Europoje lietuvių studentų buvo 2,322. Balfas šelpė 1,797. 1948 Balfas šelpė 75 proc. studijuojančio jaunimo. Neskaitant aprangos, maisto ir vaistų, Balfas pinigais išmokėjo Vokietijoje 45,000 markių, Prancūzijoje, 15,000, Italijoje 12,000, Šveicarijoje 11,000.

Dėka Balfos rūpestingai paramai, dauguma lietuvių studentų baigė aukštuosius mokslus atvyko į JAV jau diplomuoti in-

tektualai. Amerikoje jie įsikūrė gerai, ir Balfas patenkintas. Bet ar jie visi šiandien, gerai gyvendami, atsimena Balfą ir jam aukoja? Dauguma taip. Ačiū jiems. Bet su širdgėla reikia atvirai pasakyti, kad yra ir tokių, kurie, būdami Europoje, mokėjo gražius laiškus rašyti Balfui ir prašyti paramos, bet dabar užmiršo lietuvišką dėkingumą ir neatsiliepią Balfos prašymus aukoti, o kiti vengia duoti ir savo adresą. Tai gana liūdnas reiškinys. Balfos vėjais komitetas vis dar tiki ir laukia, kad ir jie susipras — atsiteis.

Auka Balfui per metus vienos dienos uždarbio, mano supratimu, nėra didelė. Kiekvienas dirbantis be sunkumų gali ištesėti, jeigu tik panorės. Vienas gražus pavyzdys: New Yorke dar prieš vėjais pradžia gailėstingos širdies lietuvis, atnešęs įteikė Balfos vėjais kasai savaitės savo uždarbio čekį. Kita senutė (savo gyvenime neturėjus progos išmokyti rašyti ir skaityti) nuo sunkaus darbo drėbančia ranka, bet su šypsena įteikė Balfui jos rūpestingai sutauptą dešimtį.

Komunistinis slibinas priešpaudos varžtus kasdien vis kėčiau veržia. Vargšų skaičius daugėja. Balfos reikalingumas didėja, bet jo kasa apytuštė.

Balfui reikalinga geraširdžių žmonių aukos ir talka. Į vargą patekusių lietuvių šalpos reikalas yra mūsų visų bendras reikalas ir šventa pareiga.

Per susirinkimus, pobūvius, krikštynas, vestuves, vardinės tarkim šiltą žodį Balfos vardu ir paprašykim aukų. Ne vien tik aukokime pinigą, bet ir nuširdžiai talkinkim Balfui. Šiandien ne taip jau svarbu, kur lietuvis begyventų — JAV, Kanadoje, Lotynų Amerikos valstybėse ar kur kitur — visur yra bankai, paštas ir jo agentūros, kuriuos pardavinėja čekius — Money Order. Pasinaudokim jų paslauga. Be to, kiekvienas maisto produktų arba kitų prekių parduotuvės biznieriui turi čekių knygutę.

Mielas tautiet! Pareidamas iš darbo, ženka keletą garbingų žingsnių pas savo biznierių, nupirk aukos čekį ir tuoj pasiųsk Balfui: 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Iš Balfos gautą aukos kvitą pasididžiudamas parodyk kaimynams, pakabink kambarį geriausiai matomoj vietoj, tegul kiti mato ir seka, o tai ir bus geriausia talka Balfui.

Kas dėl svarbios priežasties nespėjo ar negalėjo aukoti savo apylinkės Balfos skyriui, aukokim dabar New Yorke Balfos vėjais metu.

Už auką ir talką bus jums didžiai dėkingas Balfos Centras, Balfos vėjais komitetas, o daugiausia su džiaugsmo ašaromis dėkos sušelpieji mūsų broliai ir sesės lietuviai.

Liudas Norkus

N. Y. Balfos vėjais komiteto narys

GILSĖS ežeras prie Merkinės, Dzūkijoje. Ežero vardą išgarsino Vinco Krėvės "Dainavos šalies žmonių padavimai".

VIENO LIETUVOS MOKYTOJO TRAGIŠKAS LIKIMAS

1940-41 metais bolševikams žlugdant švietimą Lietuvoje, daug idealistų mokytojų susilaukė tragiško likimo. Jų kaulai šiandien pūsta Sibiro taigose ir kituose Rusijos plotuose.

Iš tokių Lietuvos švietėjų tenka prisiminti dvidešimtmečio progą Algį N.

Kai Algis baigė Marijampolės mokytojų seminariją, švietimo ministerija paskyrė jį mokyklos vedėju Dzūkijos užkampin. Mokykla buvo nykioj, neturtinjoj ir nederlingoj apylinkėj.

Jaunas mokytojas atvyko rudens lietingą dieną. Pamatęs krūmokšniais apaugusį, pelkių apsuptą, glūdų, nedidelį kaimelį ir samanom apaugusius šiaudinius pirklių stogus, nusiminė. O kai parodė jam Stakutis mokyklą su išpuvusiomis palangėmis, tai Algis dar labiau susirūpino. Į mokyklos kiemą garliama buvo patekti tik siauru akmenim grįstu taku.

Įėjus kambarin, pasidarė neįtikėtina sunku širdžiai. Kambaris buvo tamsiomis, nuo lietaus vandens parudusiomis lubomis, grindys — aprašėjusios ir vietomis išpuvusios, langai maži, stikliai nešvarūs, sunkiai permatomi. Mokyklos vidus irgi buvo neįtikėtinas. Tai seno polivarko trobėsiai, kurių savininkas lenkas W., viską palikęs, 1919 metais išdūmė Lenkijon pas savuosius.

JONAS MIŠKINIS

Mokyklos sodas nemažas, bet labai apleistas. Medžiai pasenę, pusiau nudžiūvę.

Jaunas mokytojas radęs tokiame stovy mokyklą, perdaug nenusiminė: Galvojo: su Dievo pagalba bandysiu visa sutvarkyti.

Mokymo darbą pradėjo su dideliu apdirumu ir ryžtu. Mokykloj vaikai tai greitai pastebėjo. Mokiniai pajuto naują mokslo meilę, didesnį norą mokytis ir labiau mylėti savo gimtąjį kraštą. Visa širdimi pamilo savo naująjį mokytoją, kuris jiems buvo visada toks geras, malonus, draugiškas. Pamilo mokytoją ir vaikų tėvai. Valsčiaus viršaitis atkreipė dėmesio į mokytojo prašymą atremontuoti senąją mokyklos namą.

Algis visą savo laisvalaikį paskirdavo mokyklos sodui tvarkyti. Išrovė senus netinkamus medžius, prisodino naujų. Pavasarį apkaupė krūmus, sukusė lyses, pridagstė daržovių. Užveisė bityną.

Drauge su mokiniais gražiai sutvarkė žaidimam aikštelę. Atremontavo seną mokyklos namą, uždengė nauju stogu. Po kelerių metų net iš tolimesnių apylinkių atvykdavo ūkininkai pasižiūrėti uolaus mokytojo užveisto medelyno ir bityno. Užuot balos, rasdavo gražiai sutvarkytą mokyklos sodą.

LOS ANGELES, CALIF.

Paskaita apie senovės Lietuvą Kultūros klubas rengia savo pobūvį gruodžio 2 d. 6 val. 30 min. popiet lietuvių namų salėje. Dr. P. V. Raulinaitis skaitys paskaitą "Praeities Lietuvos valstybė — karalija ar didžioji kunigaikštija?"

Po paskaitos bus diskusijos. Meninėje programoje pasirodys dainininkė Janina Armonienė, parengusi vakarui įdomių dainų ir arijų. Akomponuos Raimonda Apeikytė. Taip pat bus klubo pirmininko rašytojo Jurgio Gliaudos pranešimas klubo veiklos reikalais. Susirinkimas bus baigtas lietuviškos knygos loterija ir kavute.

Mokytojo Algio pavyzdingu darbu užsikrėtė ir apylinkės jaunimas. Mokyklos rajone veikė keletas jaunųjų ūkininkų ratelių. Vieni augino daržoves, kiti veisė medelynus, tretii — bitynus. Kai rudenį agronomai ruošdavo žemės ūkio parodėlę, tai Algio mokiniai dažnai laimėdavo pirmąsias vietas.

Sioje mokykloje Algis sukūrė ir šeimos židinį. Jo žmona Marytė, nors ir buvo mieste augusi ir mokyklą ten ėjusi, bet labai pamėgo kaimo gyvenimą. Abu jautėsi laimingi, patenkinti. Didelę dar laimę rado vaikuose. Jie augo žvalūs, gražūs, raudonveidžiai, ir angelėliai, turėjo didelę meilę savo tėvams. Tėvų džiaugsmui nebuvo galo. Stengėsi savo vaikus gerai auklėti.

Taurus mokytojas buvo labai patenkintas savo šeima ir mokykla. Mokinii širdyse skiepijo tėvynės meilės jausmus, mokė gėrio ir grožio pamėgimą, pratinė gerbti lietuviškus papročius, branginti gimtąją kalbą, būti dorais ir gerai žmonėmis. Tuo būdu plačioje apylinkėje buvo išsigijęs gero mokytojo vardą. Visi jį mylėjo ir gerbė. Nuo srovinių sambūrių kiek nuošaliai laikėsi, tačiau aktyvus buvo šaulys ir Vilniui Vaduoti S-gos organizatorius.

Kai mokyklų inspektorius siūlydavo jam keltis į geresnę mokyklą, sakydavo:

— Labai gaila palikti savąją "karaliją", kurioj jaučiuosi laimingas. Palauksiu, iki mano vaikų paaugs. Tada prašysiu kelti į didesnio miesto mokyklą, kur gafetų mano vaikai lankyti aukštesnę mokyklą.

Buvo 1941 metų gražus pavasario vakaras, Algis su žmona, atsisėdė ant suolelio po vėšlia obelimi, šnekučiavosi, dalijosi dienos išpužiais bei rūpesčiais. Vaikai žaidė aikštelėje sviedinuku. Vyriausioji dukrytė Danutė laistė gėles ir niūniavo mamytės išmokytą dainelę "Kaip gi gražus, gražus rūtų darželis" ...

Staiga iš vakarų pusės pasirodė sunkvežimis.

(nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

— Lietuvių Profesorių Draugijos suvažiavime Chicagoje išrinkta nauja valdyba: Matas Krikščionas, Balys Vitkus, Stasys Dirmantas, Jonas Simoliūnas, Motiejus Nasvytis, Petras Mačiulis ir Kristinas Gudaitis.

— Raseinių pobūvyje, kuris lapkričio 11 buvo Chicagoje, gautas pelnas paskirtas Vasario 16 lietuvių gimnazijai — 100 dol., lietuvių vargo mokykloms Vokietijoje — 50 dol., Balfui 50 dol. ir Nežinomo Kareivio paminklo prie Jaunimo namų Chicagoje statybos skolos sumažinti 24 dol.

— J. Glemža, Vliko Vykdomosios Tarybos pirmininkas, gyvenęs Reutlingene, Vokietijoje, yra atvykęs į JAV ryšium su Vliko metine sesija.

— Nekalto Prasidėjimo novenos pamokslus Pittsburghe, šv. Vincento parapijoje, sako Tėv. Benvenutas Ramanauskas, O. F. M., ir Elizabethė, N. J., šv. Petro ir Povilo parapijoje — Tėv. Gediminas Jočys, O. F. M.

— Pranas Alšėnas, žurnalistas, gyvenęs Toronte, Kanadoje, sudarė juokų rinkinį, kuris jau spausdinamas Putnamo seserų spaustuveje. Leidinys pavadintas "Juokimės!"

— Antanas Puidokas, visiškai invalidas gyvena Vokietijoje (Shongau, Lech, Tannehof 16). Jam nupiautos abi kojos, išimti visi dantys, sugadinta širdis. Jis yra 1923 metų Klaipešos sukilimo dalyvis. Paremti galima per Balfą.

— Benys Babrauskas, Cicero, Ill., ilgametis Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas, Kultūros Fondo veikėjas, rašytojas ir kritikas, įsijungdamas į Kuchel - Lipscomb rezolucijai remti komitetą, to vieneto vadovybei rašo: "... Atsidėjęs stebiu K.-L. rezolucijai remti lietuvių komiteto veiklą ir jos atspindžius spaudoje. Nors stengiuos savo darbų neįsplesti už kultūrinės srities ribų, tačiau Lietuvos išlaisvinimo bylos pagreitimas yra gyvybinė kiekvieno lietuviu pareiga, todėl mielai prisidedu prie šio komiteto žygių" ...

— Patersono šv. Kazimiero parap. jubilėjaus banketas davė pelno 436 dol., o išleistas leidinėlis, kuriame tilpo sveikinimai ir skelbimai, — 911 dol. Visas pelnas paskirtas naujosios bažnyčios statybai.

— Gerą knygą skaityti dabar pats laikas, kai vasaros karščiai praėjo. Gabijos leidykla paskelbė metinį knygų išpardavimą su didžiausiomis nuolaidomis. Sąrašų prašykite adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

MALONUS DARBININKO SKAITYTOJAI

Jūs tikriausiai norite, kad DARBININKAS Jus lankytų 1962 metais. Tad nepamirškite pratęsti prenumeratos.

Kas dar nespėjote atsilyginti už 1961 metus, padarykite tai tuojau. Siųsdami piniginę perlaidą sutaupsysite mums laiką ir išlaidas.

Naujiem skaitytojams užsakant kaip kalėdinę dovana, DARBININKAS nuo užsakymo dienos iki 1962 metų galo kainuos tik 6 dol. Vieneriems metams naujiems skaitytojams 5 dol. Naujai užsakiusiems DARBININKA, ad ministracija prisiūs ir 1962 metų kalendorių.

Rašykite: DARBININKAS, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, 21, N. Y.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Philadelphijos, Pa., Lietuvos vyčių 3 kuopa šventė savo 20 metų sukaktį lapkričio 18 ir 19.

Lapkričio 18 buvo surengtas koncertas ir šokiai. Koncerto programą išpildė Rūtos ansamblis iš Newarko, N. J., vadovaujamas Algirdo Kačanausko.

Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingos mišios ir bendra komunija buvo lapkričio 19 rytu. Mišias aukojo kun. V. Martusevičius, šv. Jurgio par. klebonas, buvęs pirmasis kuopos dvasios vadas. Jam asistavo buvę kiti kuopos dvasios vadai: kun. St. Raila ir kun. R. Simkus, kuris pasakė ir pamokslą. Pamaldos baigtos pasiaukojimu Šv. Jėzaus širdžiai ir vyčių bei Lietuvos himnais.

Parapijos salėje įvyko pusryčiai, kuriems vadovavo Michael J. Bigenis. Kalbas pasakė kun. St. Raila ir Albin Janks iš Newark, N. J. Jie prisiminė praeitį ir vyčių nuveiktus darbus, labiausiai išskėlė vyčių dalyvavimą visuomeninėje veikloje, laišku rašymą. Aštuoni trečios kuopos nariai buvo apdovanoti at-

žymėjimo ženklais už tai, kad jie parašė per šimtą laiškų Lietuvos reikalui.

Be kun. St. Railos, pusryčiuose dar dalyvavo kun. C. Batutis, šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. R. Simkus ir kun. E. Vasiliauskas; dabartinis kuopos dvasios vadas.

Pusryčių metu buvo pagerbta Helen Shields už jos veiklą vyčiuose ir 3 kuopoje. Jai išteikta orchidėja ir kelionės krepšis.

Buvo prisaiškinta naujai išrinkta valdyba: Walter Svelka — pirm., Stanley Salnaitis — vicepirm., Virginia Salnaitis — fin. sekr., Joseph Simons — išd. ir Jonas Mickūnas — visuomeniniam reikalui.

Iš tolimesnių vietų pusryčiuose buvo: Edmund Rudis iš Sol. Bostono, Frank Vaskas iš Newark, N. J., Constance Mack ir Martin Rugsis iš Bayonne, N. J.

Pusryčiai baigti malda ir Lietuvos himnu.

Dalyvavęs

Maloniai kviečiame į

BALFO VAJAUS PARENGIMĄ

sekmadienį, gruodžio 3 d.

5 val. vak.

FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL AUDITORIJOJ

Programoje

Rašytojas humoristas ANTANAS GUSTAITIS, OPERETES CHORAS, vedamas Mykolo C i b o, Filmas iš LIETUVOS, Salomėjos Narkeliūnaitės.

Bilieto kaina \$2.50

Salės antraštas: Jamaica Avenue ir Dexter Court kampas; Vaziuojant Jamaica elevated linija, išlipti, Elderts Lane stotyje.

Savo atsilankymu paremsite Sibire ir kitur vargstančius lietuvius

BALFO VAJAUS KOMITETAS

LOS ANGELES MOTERŲ KVARTETAS: Iš k. į d.: O. Develkienė, N. Apeikienė, muz. P. Armonas, kvarteto vadovas, K. J. Valavičienė ir J. Armonienė. Nuotr. L. Kančausko.

Ryšium su padėka

Vyras nupirko dvi skrybėlaites žmonai, kuri jam atrodė vis nepatenkinta kuo nors. Nupirko tokias, kokias ji matavosi ir labai norėjo turėti.

— Va, mieloji. — parnešęs parodė. — tau dovanų: viena žalsva, kita gelsva. Bet tau, žinoma, mano dovanos nepatiks.

— Labai, — nudžiugo žmona, — labai, aciū, brangusis.

Užsidėjo gelsvą skrybėlaitę ir ruošėsi eiti pasirodyti draugei, bet vyras sulaikė:

— Palauk, bet tau aiškiai nepatinka žalsva.

Floridoje besilankydami po vestuvinei kelionei jaunavedžiai panoro palašyti rulete.

— Štai, brangi, 25 doleriai. Pabandyk!

— Bet aš nežinau, koks numeris gali būti laimingesnis.

— Sako, geriausiai rinktis tokį, kiek turi metų.

Jaunavedė pasirinko '22'. Ratas pasisuko ir sustojo ties '27'.

— Aciū, mieloji. Dabar aš žinau, kiek tau iš tikrųjų metų.

Gdytojas buvo liepęs vyrui laikytis dietos, kad numestų svorį. Žmona rūpestingai žiūrėjo, parinkdama liesus valgius. Bet Padėkos dieną svečiuose ji išsižiojo, kai vyras sukirto kone visą kalakutą. Grįžus namo išsibarė. O vyras teisinosi:

— Lyg tu nežinotum, kad sočiai privalgius atsiranda daugiau jėgos pasiryžimui laikytis dietos.

Du draugai susitikę dalinasi įspūdziais po Padėkos dienos.

— Žinai, mudu su žmona vėlai grįžome ir mažai miegojome. Be to, ji sapnavo baisų sapną: esą su manimi išsiskyrusi ir ištėkėjusi už milijonieriaus.

— Tai nieko. Man nutiko prasčiau. Prieš Padėkos dieną su žmona lankėm krautuose ir ji elgėsi taip, tartum būtų ištėkėjusi už milijonieriaus.

RADIJO PROGRAMOS

NEW YORKE ir BOSTONE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIJO VALANDA

Direktorius **JOKUBAS J. STUKAS**

WEVD - 1330 kil. 97,9 mg. FM New York, N. Y.

Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet

Raštinė: 1264 White Street Hillside, New Jersey

Tel. WAverly 6-3325

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJO VALANDA

Vedėjas **JONAS J. ROMANAS, Sr.**

WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.

Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS

Vedėjas **P. VILČINSKIS**

Sekmadieniais 8-9 val. ryte AM bangomis 1190 kilocikly FM bang. 105,7 megacikly iš

WKOX, Framingham, Mass.

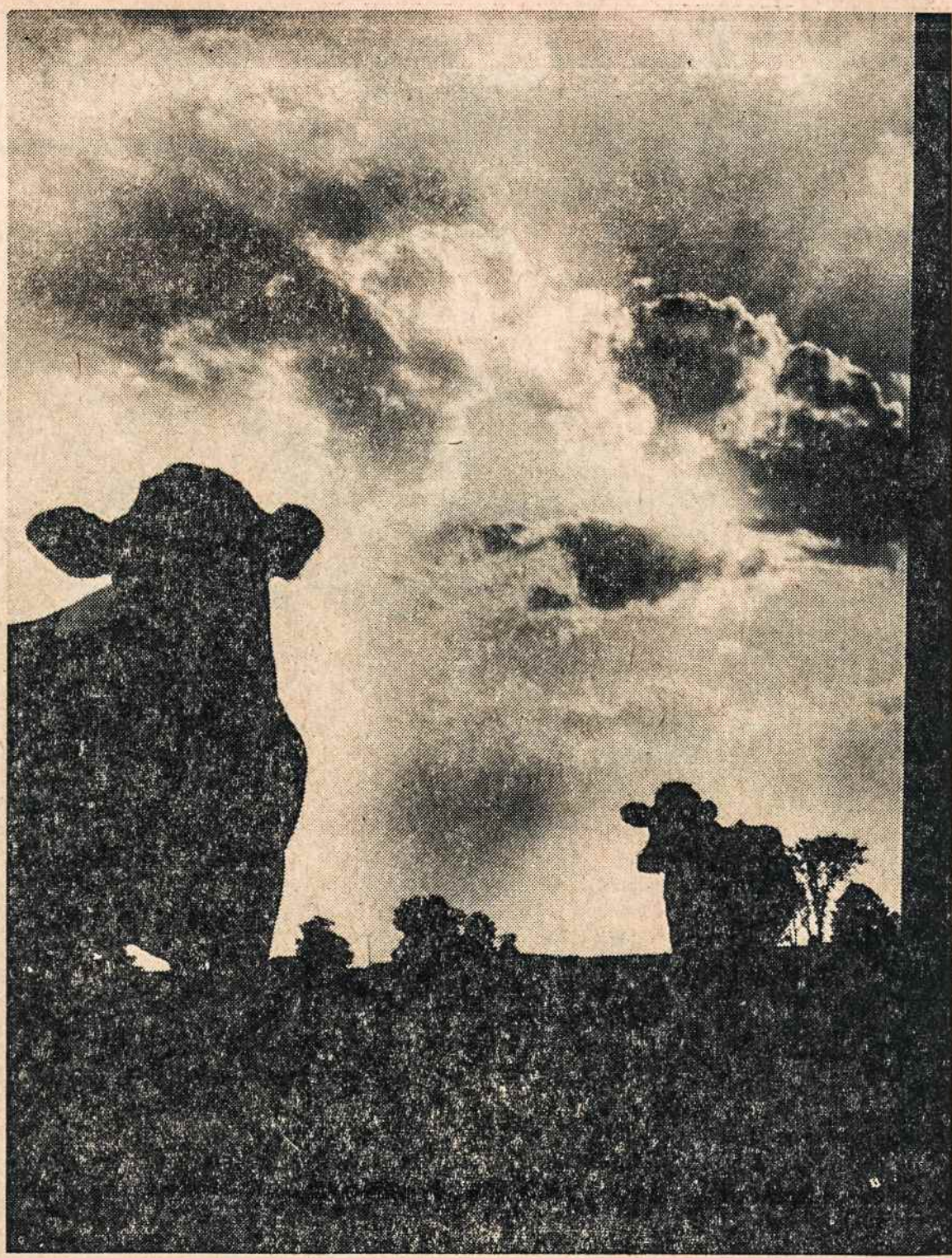
SENIAUSIA N. ANGLIJOJE RADIJO PROGRAMA

Vedėjas **STEP. MINKUS**

Boston, Mass.

WLYN - 1360 kilocycles

Sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

VAKARO prieblandoje. Nuotr. V. Maželio.

AR GALIMA NUMANYTI LIGĄ IŠ DELNO?

DR. A. GRIGAITIS

Chiromantija moko, kaip iš delno spėti žmogaus būdą, ateitį ir t.t. Tai senas mokslas, jei galime jį pavadinti mokslu. Atsirado jis Azijoje, Indijoje, Egipte. Vėliau persikėlė ir į Europą. Egipto chiromantija turėjo ryšį su medicina ir su religija.

Kaip dabar, taip ir giloje senovėje, spėjimas iš delno ruožų čigonėms sudarė pragyvenimo šaltinį. Dar ir dabar mūsų Brooklyne, daugiausia juodžių kvartaluose, rasime nemažą čigonių, kur už porą dolerių "pasakys" jūsų ateitį ir gyvenimo paslaptis.

Viduriniais amžiais chiromantija kartu su astrologija spėjo žmogaus būdą, jo stiprumą, silpnumą, ligas, ateitį, karą, pasisekimus meilėje, proto gabumus ir t.t.

Chiromantijos mokslas kalba apie septynius delno pakilimus, kurių vardai: Jupiteris, Saturnas, Apolonas, Merkurijus, Venėra, Marsas, Saulė. Delne yra septynios svarbiausios linijos ir daug mažų, antraeilių. Svarbiausias linijas chiromantija vadina: gyvybės ir ilgo gyvenimo, širdies linija, kuri rodo asmens jausmingumą, galvos arba proto, likimo, saulės, sveikatos ir vedybų. Linijos gali pasirodyti, mažėti ar

kurios veda į nenormalų kūdikio išsivystymą.

Sie gydytojai pabrėžia, kad pastebėjimai nėra tikras dalykas diagnostikoje. Tai tik pradžia tolimesnių tyrinėjimų, kurie gali padėti spręsti, ar atskiri įgimto širdies defekto atvejai kyla iš paveldėjimo ar susidaro dėl nenormalių neštumo sąlygų.

Man gyvenant Vokietijoje, stovykloje, kai kurie stovyklos liginiai kreipdavosi į vienuolį, kuris netoliese gyveno. Jis

ba visai išnykti, bet turi būti priežastys.

Pastaruoju metu chiromantija pradėjo domėtis ir mokslininkai. Dr. A. R. Hule, J. H. Phillips ir G. E. Burch New Orleano liginėje tyrinėjo "delnų raštą" 287 liginų, kurių pusė turėjo įgimtą širdies ligą, o kita pusė širdies ligą gavo savo gyvenimo kelyje. Jų nuomone, galybės smulkių raukšlių atsiranda pirmaisiais 4-5 mėnesiais, dar kūdikio vystymosi metu, ir pasilieka nepasikeitusios visą žmogaus gyvenimą, kaip ir piršto nuspaudos. Šie gydytojai mano, kad įgimtos širdies ligos reiškiniai jau atspindėjo pas negimusį kūdikį delno piešinyje. Jie pastebėjo, kad kūdikių delnuose linijų ilgumas yra skirtingas pas sveikus ir ligotus.

Kūdikiai su įgimta širdies liga įbrėžimus delne turėjo arčiau centro, ir jų buvo du kartu daugiau, nei pas tuos, kurie širdies ligą gavo daug vėliau. Su prigimta širdies liga delno piešinys labiau netvarkingas. Daroma išvada, kad tai yra rezultatas paslaptinių priežasčių.

MOKYTOJO TRAGIŠKAS LIKIMAS

(atkelta iš 5 psl.)

— Algį, žiūrėk, kas čia taip vėlai atvažiuoja pas mus? — klausė žmona.

— Tur būt, paklydo, norį kelio pasiklausti.

Jiem besikalbant, privažiavo prie mokyklos trys ginkluoti enkavedistai.

— Ar čia mokytojas gyvena? — rūsčiu balsu suriko vienas iš enkavedistų.

— Čia — atsiliepė Algis. — Ko jums reikia?

— Esi areštuotas ir turi drauge vykti su mumis.

— Už ką?

— Galėsi sužinoti mūsų raštinėje. Dabar į sunkvežimį!

Žmona čia pat apalpo. Vaikai, pribėgę, klausė:

— Tėveli, kur tu važiuoji?

— Mamyte, kur mūsų tėvelį veža?

Motina, kiek atsigavusi, nuvedė vaikus miegoti.

— Mamyte, aš negaliu užmigti! — skundėsi Danutė.

— Užmikit vaikučiai, tėvelis tuoj sugrįš.

— Mamyte, ko tu verki? — klausia Vytkas.

— Miegok, vaikel!

— Ne, aš lauksiu tėvelio!

Po savaitės sužinojo, kad vyras Kauno sunkiųjų darbų kalėjime ir kad jai nebus leista pasimatyti, kol jis yra tardomas.

Algis naktimis buvo tardomas ir žiauriai kankinamas. Po visų kankynių už akių nuteistas 12 metų kalėjimo ir išvežtas Sibiran. 1941 metais ir žmo-

sprendė apie ligas iš akių, nustatydavo, kuris žmogaus organas yra sušlubavęs, bet negalėdavo pasakyti ligos rūšies nei laipsnio. Vadinasi, kas vyksta žmogaus organizme, gali atspindėti akyse.

Viduramžių gydytojai manė, kad žmogaus odos ligų priežastis yra kraujo gedimas. Prieš kelias dešimt metų medicinos pažūra į odos ligas buvo kitokia, būtent, odos ligos — tai lokalinis odos susirgimas. Dabar pripažįstama, kad viduramžių gydytojų nuomonė tuo klausimu buvo teisinga. Žmogaus organizmo vidinė netvarka gali pasireikšti odos specifiniu išbėrimu.

Kišeninis deguonies aparatas

Deguonies įkvėpimas nelaimingais atvejais (širdies smūgio, plaučių sutrikimo, astmos, nutroškimo) turi ne tik didelės svarbos, bet kartais išgelbsti gyvybę. Tokiu atveju liginis vežamas į liginę, kur yra deguonies tankas, arba tankas atvežamas į namus. Kol liginis nuveš į liginę, arba kol tanką atgabus, gali praeiti ir pusvalandis. Tai gali būti per vėlu. Kad išgelbėtume gyvybę, deguonį reikia duoti tuoj, prasiėdėjus priepuoliui.

Neseniai firma "Union Carbaid Co." pagamino mažą pakenamą deguonies aparatą. Tokis aparatas širdies smūgio atveju, kol atvyks gydytojas arba ambulansas, gali išgelbėti gyvybę.

Aparatas turi nedidelį cilindrinį, kuriame telpa 7 galtonai deguonies. Aparatas toks mažas, kad telpa į kišenę arba galima nešiotis portfelyje. Jis telpa ir automobilio priekinėje dėžutėje, kur laikomi smulkūs daiktai bei įrankiai. Kai ištinka širdies priepuolis, kai sunku kvėpuoti, ant burnos uždėdama kaukę, kuri sujunginama su cilindriu. Paspaudus mygtuką, deguonis pradeda tekėti ir burną ar nosį.

Siuo aparatu per pusę minutės jau galima pasotinti plaučius deguonimi. Aparatas paroduodamas vaistinėje. Kaina 7-8 dol. Pavadinimas "Lif-o-Gen". Visiems, kurie turėjo širdies priepuolį arba serga sunkia širdies liga, patartina šį aparatą įsigyti ir visada turėti su savim.

GERIAUSIAI GYVENANTIEJI LABIAUSIAI NEPATENKINTI

Vakarų Vokietijoje viešosios opinijos tyrimas rado, kad 1961 metais vokiečiai gyvena "gerai", tačiau nėra patenkinti. Į klausimą: "Ar manote, kad gyvenimas lengvėja ar kad sunkėja" — daugumas atsakė, kad sunkėja. Į klausimą: "Kada šiuo šimtmečiu mum buvo geriausia?" atsakinėjimai ėjo tokia eile: kaizerio laikais, Weimaro respublikos, Hitlerio ir tik tada: dabar. Nepasitenkinimo priežastis buvo daugelio nuro-

doma politinė — Vokietijos nesujungimas. Jei 1958 svarbiausiu dalyku Vokietijos sujungimą laikė 36 proc., tai 1960 tas proc. pakilo iki 40. Tačiau tolesni atsakymai rodo labai menką tų politinį ir pilietinį susipratimą. Pvz. 80 proc. suaugusių negali pasakyti, kuo demokratija reikiama, kokios piliečio teisės ir pareigos; 50 proc. negalėjo paaiškinti, kas yra "opozicija". Buvo daugiau žmonių, kurie girdėjo Sorajos negu Chruščiovo vardą, o dar geriau jiems buvo pažįstamos automobilių ir cigarečių markės nei politiniai vardai. Siekiami profesijos srity daugiausia: "daugiau laisvo laiko, lengvo darbo, jokio erzinišimo".

ną su trimis vaikais išvežė Sibiran.

Algio sveikata kankinimų buvo visai palaužta. Vieną sekmdienio rytą, varomas į darbą, sukniubo. Sargybinis pribėgęs bandė jį šautuvo buožė prikelti, bet jis sargybinio riksmo ir koliojimo jau nebegirdėjo. Tik pažvelgė į apsiptojusį enkavedistą ir užmerkė akis.

Nelaimės draugai čia pat, Lenos upės pakrantėje iškasė duobę ir priglaudė pamėlynavusį, žaidžotą ir iškankintą kūną. Ant supulto kapo pastatė mažą medinį kryželį su išpaustytais raidėmis A. A. L. S. (a. a. Lietuvos sūniui).

TIK DOLERIS!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. DARBININKO skaitytojais gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis. Norint ir toliau ta kaina DARBININKĄ išlaikyti, reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsisakyti.

Kas prisiųs 1 dol. su nauju adresu, gaus susipažinti iki šių metų pabaigos. // Kas prisiųs 5 dol., gaus vieniemetį, // už 6 dol.—šiem ir 1962.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papiginimu ir užprenumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiems, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka padės administracijai ilgiau nekelti kainos, nes darbas ir pragyvenimas vis brangėja.

Prašome pašinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Prašau siųsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė

Adresas

Užsakė

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Darbininko administracijoje veikia SPAUDOS KIOSKAS. Čia gaunami naujausi lietuviškų knygų leidiniai: lietuviški kryželiai labai pigiomis kainomis; lietuviškos plokštelės, maldaknygės bei įvairios devocijonijos.

Kas nori gerai melstis, įsigyja tik ką išėjusią iš spaudos prel. P. M. Juro maldaknygę DIDYSIS RAMYBĖS SALTINIS, 3-čiasis papildytas naujais maldomis bei litanijomis leidimas. Maldaknygė labai patraukli ir gera dovana visokioms progoms. Kaina \$4.00.

Dvi naujai išleistos knygos už \$5.00 — SAULĖ KRYŽIUOSE, Leonardo Andriekaus, religinio turinio eilėraščių knyga virš 200 psl. (paskirai kaštuoja \$3.00); ZVAIGZDĖ VIRŠUM GIRIOS, Ales Rūtos romanai, kuris vaizduoja senosios Lietuvos gyvenimą (kaina \$4.00). Užsakant abidvi kartu tik \$5.00.

A. Lallo ŽODYNAS už pusę kainos (vietoj \$14.00 — tik \$7.25 su persiuntimu). Lietuviškai - angliškai ir angliškai - lietuviškai. Virš 1250 psl., gražiai įrištas. Yra tik ribotas skaičius. Naudinga dovana visiems ir visada.

Užsakymus siųsti: **DARBININKAS** 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS (Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

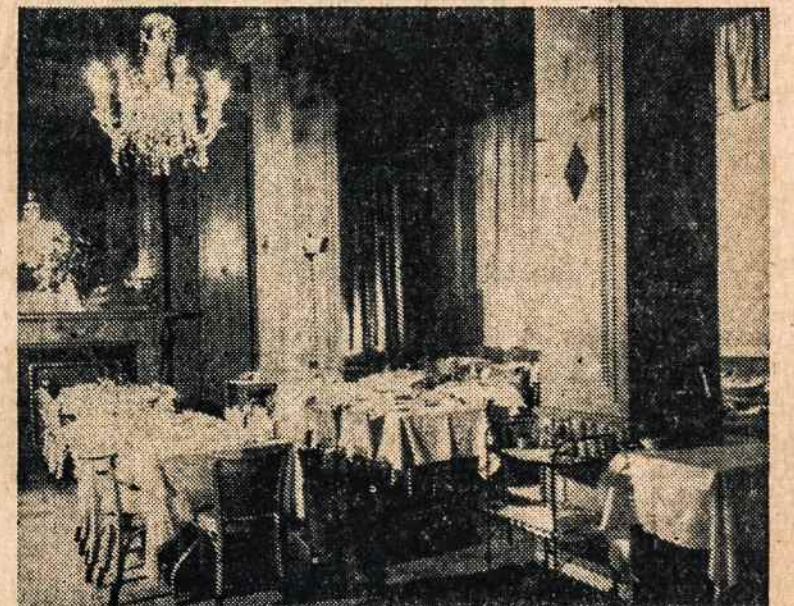
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis: 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carol, sol. L. Juodis (angl.), mažo formato Pl.	1.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštelės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišrus chorų 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rožės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgroti 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Alice Stephens liet. kompozitorių 3 kūriniai (stereo \$6.00)	5.00
A. Stephens, iš rūtų šalies, 10 dainų ir 7 kalėdinės giesmės	5.00
Čiurlionio ansam. Mes padainuosim; 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Milžino paunksmė, B. Sruogas, Montrealio liet. dramos teatro	15.00
vaidinimas, 3 plokštelių albumas	1.00
Kam gi liūdėti, V. Stankus, tango ir valsas	1.00
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
20 operų arijų, A. Dičutė-Trečiokienė (3 plokštelės)	12.00
Lietuvių šokių rinkinys, A. Šabaniaskas	5.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00

Plokštelių albumai gaunami: **DARBININKO ADMINISTRACIJOJE** 910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas
40 East 26th Street, New York City, N. Y.
Tel. MU 3-2928

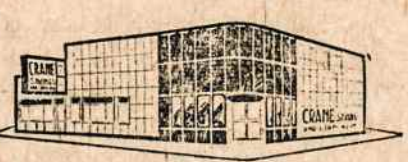
GERI PIETOS IR VAKARIENĖS — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimam ir kitiems pobūviam
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALĖ NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NEŠA INVESTAVIMO ŠĄSKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMCIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

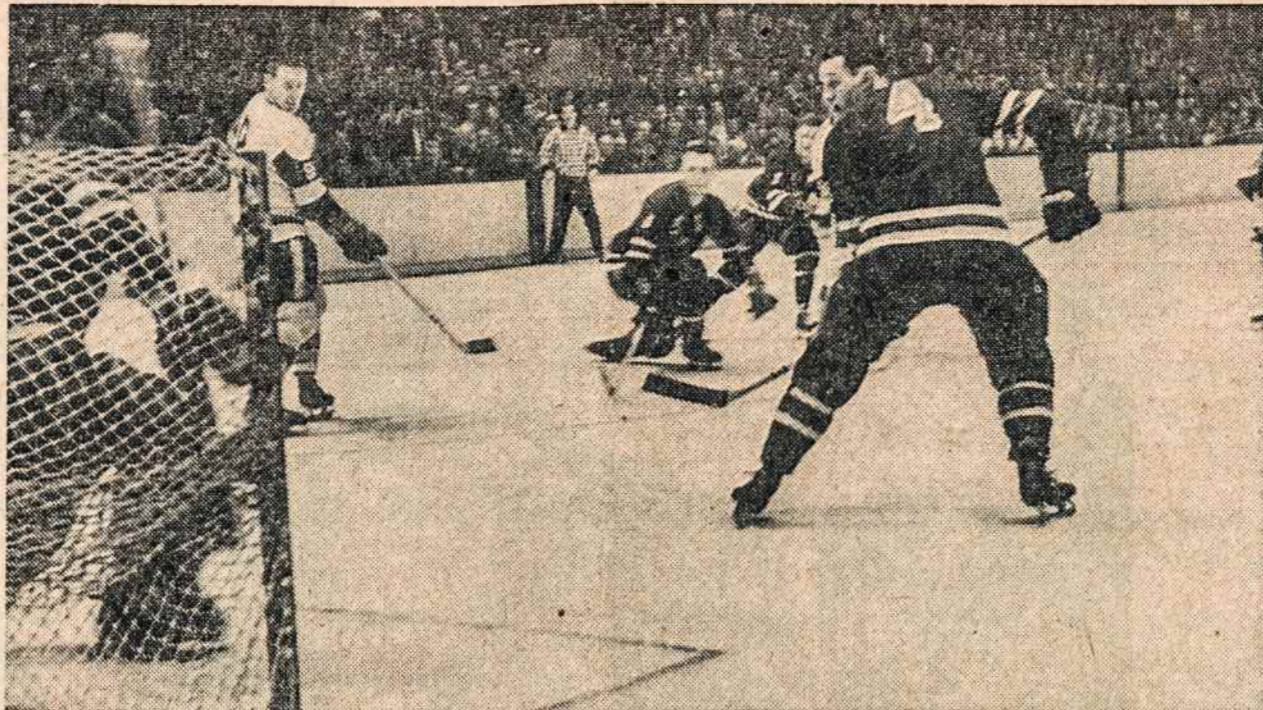
VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. 9 v. r. iki 8 p.p.
ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p.p.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.; Trečiad. uždaryta.

PARK-HILL REALTY
 REAL ESTATE & INSURANCE
 84-17 JAMAICA AVE.
 WOODHAVEN 21, N. Y.
 Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia valstybinių mokesčių - taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

LEDO rutulio žaidynės Madison Sq. Garden.

Nuotr. V. Maželio.

S & G MEAT MARKET

buvusi
J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
 Home-Made Bologna
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
 Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
 Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
 We take all orders special price for Weddings and Parties
 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAKEITIMAI SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTATYMUOSE

Savo pirmame straipsnyje apie naujus socialinės apsaugos įstatymo pakeitimus užsiminiau tai, kas suteikiama vyram, išeinant jiems į pensiją, sulaukus 62-65 metų. Dabar noriu paliesti tą įstatymo pakeitimą, kuris mažina laiko ilgį, kurį reikia atidirbti pagal socialinės apsaugos įstatymą, kad būtų pripažinta teisė į pensiją dirbiam ar jo šeimai.

Apie 160,000 senesnio amžiaus žmonių galės gauti išmokėjimus pagal šį įstatymo pakeitimą: senesni vyrai ir moterys darbininkai, jų žmonos ar išlaikomi vyrai ir našliai, išlaikomi našliai, išlaikomi seniau mirusių darbininkų tėvai. Pirmieji išmokėjima pagal įstatymo pakeitimą gali būti pradėti rugpjūčio mėnesį.

Pagal naują įstatymą vyras, pasiekęs 65 metų, ar moteris, pasiekusi 62 metų, šiais metais turės turėti socialinės apsaugos kreditą tik dveju su puse metų pagal socialinės apsaugos įstatymą, užuot trijų su puse metų ligi šiol. Vyras, sulaukęs 65 metų, ar moteris, sulaukusi 62 metų, turi turėti ligi 1958 metų išdirbtą pusantrų metų laikotarpį, kad galėtų gauti socialinės apsaugos išmokėjimus.

Mirusio prieš 1958 metus darbininko šeimos nariai gali taip pat gauti išmokėjimus pagal tą įstatymo pakeitimą, jeigu darbininkas prieš savo mirtį užsitaravo socialinės apsaugos kreditą mažiausiai per pusantrų išdirbtų metų laikotarpį.

Tas kreditas už darbą yra skaičiuojamas kalendoriniais ketvirčiais (kas trys mėnesiai). Todėl asmeniui nebūtinai rei-

kia išdirbti dvejus su puse metų ar pusantrų metų be pertraukos. Socialinės apsaugos kreditas yra duodamas už visą išdirbtą laiką nuo 1936 metų, kad darbininkas turėtų teisę į išmokėjimus sau ir savo šeimai.

Jeigu manote, kad jūs ar bet kuris jūsų šeimos narys gali dabar gauti išmokėjimus pagal šį naują social. apsaugos įstatymo pakeitimą, tuojau kreipkitės į savo socialinės apsaugos įstaigą.

Gal būt, jūs jau kreipėtės į savo įstaigą tuoj po 1960 m. rugsėjo mėn., kai kongresas šį

įstatymą pakeitė. Kreipkitės ir vėl: čia yra naujas pakeitimas, kuris įgalina žmones gauti išmokėjimus su dar mažesniais darbo kreditais. Kaip ir anksčiau, nė vienas negali gauti išmokėjimų, išdirbęs mažiau, kaip pusantrų metų.

Jūsų socialinės apsaugos įstaiga yra arti Darbininko redakcijos — 860 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jerome S. Blumberg

Socialinės Apsaugos Distrikto Įstaigos Williamsburg — Brooklyno Valdytojas

DETROIT, MICH.

Lietuvių organizacijų centro metinis vakaras sutelkti lėšom Vasario 16 minėjimui bus gruodžio 2 Hispanos Unidos salėje. Vakare dramos mėgėjų sambūris, vadovaujamas rež. Z. Mikšienės, vaidins naują veikalą "Ipdinė". Vaidins Z. Arlauskaitė, Rasa Lišauskaitė, Bronė Gaivelienė, Kazys Razauskas ir Vincas Žebertavičius. Po vaidinimo bus šokiai ir bufetas. Įėjimas 1.50 asmeniui. Artimesnės vietos — 2 dol., jaunimui 1 dol. Įėjimas šokiais 1 dol.

Latvijos nepriklausomybės sukakties minėjime lapkričio 18 lietuviams atstovavo Vl. Staškevičius ir R. Valatka. Minėjime dalyvavo miesto tarybos pirm. Mary Beck ir teisėjas Frank Szymanski. Pagrindinę kalbą pasakė kong. August E. Johansen ir Latvijos Laisvės Komiteto pirm. Vilis Hazners. Minėjimą pravedė Sigruds Rudzitis.

Algivi Barakauskui apleidus Detroitą, lietuvių organizacijų centro vicepirmininko pareigas

perėmė valdybos narys P. Brundza, gi jo vieton į valdybą įėjo kandidatas Vacius Lelis.

TO PLACE,
 YOUR AD
 CANCEL OR CHANGE
 Call LO 3-7291

RELIGIOUS NOTICE

Jerome Hines - Lucia Evangelista
 Opera Stars
 with Alexander Alexay, Pianist

BENEFIT CONCERT

for St. James Hospital
 Mosque Theater, Newark, N. J.
 Sat. December 2nd
 8:30 p.m.
 Tickets: \$6 - \$5 - \$4 - \$3 - \$2
 Call Ted Langan MI 3-1300 Ext. 325

Special Group Rates Available
 Available at all Bamberger Stores
 - Theater Ticket Service, MI 3-6331

FISHERMAN

For The Fisherman — VIKING FISHING FLEET — Gift Certificate in Xmas wrapping, gift certificate value \$5.00 for \$4.00; Gift Certificate value \$30 for \$25 includes Block Island Ferry. Call or write: Capt. Carl Forberg, Montauk Point, 8-2786; or Box 415 Montauk, L. I.

C. A. Voket - Vokietaitis
 ADVOKATAS

41 — 40 74th St.
 Jackson Heights, N. Y.
 Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr

ADVOKATAS
 37 Sheridan Avenue
 Brooklyn 8, N. Y.
 Tel. APplegate 7-7083

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 3 dol.: B. Svalbonas, V. Visnius — Brooklyn, N. Y., A. Sedgwich, Stratford, Conn., P. Buskevičius, Hartford, Conn., M. Starkus, Kearny, N. J., S. Leveckas, Metuchen, N. J., A. Urban, Pittsburgh, Pa., E. Geibavičius, New Orleans, La.

Po 2.50 dol.: P. Kaukys, E. Hartford, Conn.

Po 2 dol.: A. Trimakas, A. Cergeles, E. Litvaitis, J. Mikalauskas, S. Cemauskas, V. Lukas — Brooklyn, N. Y.; A. Cirkelis, K. Pupelis, E. Andruska, A. Šakaitis, B. Karmazinas — Woodhaven, N. Y.; S. Levickienė, A. Krulikas — Richmond Hill, N. Y.; kun. V. Poimanskis, Albany, N. Y., P. Dailidė, Syracuse, N. Y., J. Gruodis, Monticello, N. Y., E. Sakas, Buffalo, N. Y., M. Jankauskas, W. Brentwood, N. Y., A. Drižnius, Scranton, Pa., A. Matulionis, Maspeth, N. Y., A. Daniūnas, Jamaica, N. Y., C. Melkunas, Long Island City, N. Y., dr. S. Daugela, Kearny, N. J., A. Drougalis, Red Bank, N. J., V. Paukštaitis, Nutley, N. J., E. Stanislovaitis, Z. Kristaponis — Philadelphia, Pa., F. Maznik, Dallas, Pa., C. Strow, D. Leveckis — So. Boston, Mass., J. Staciokas, Athol, Mass.

E. Selens, J. Puodziunas, A. elij, uaresAksbr
 Aleksis, Arminas — Waterbury, Conn., B. Pietkiewicz, A. Skrupskelis, M. Mackevičius, Chicago, Ill., V. Prizgintas, Los Angeles, Calif., dr. R. Gineitis, Dayton, Ohio, M. Paushis, Lewiston, Me., W. Wasilauskas, Watertown, Conn., V. Kronkaitis, New Haven, Conn., P. Mulesky, Union City, Conn.

Po 1.50 dol.: J. Budrikas, Brooklyn, N. Y., A. Kiselis, Amsterdam, N. Y., L. Klucinkas, Elizabeth, N. J., M. Krupas, Hartford, Conn.

Nuoširdžiai dėkoja
 Darbininko Administracija

FLORIDA

HOLLYWOOD APARTMENTS AND HOTEL ROOMS

1724 Buchanan Street, Hollywood, Florida

Juozas ir Ona Yesauskai, savininkai

Tel. WA 3-5317

Graži ir patogiai vieta arti Little Flower Church, Hollywood, Florida, U. S. #1 prie Pierce Street

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

Sav. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 7-2155 Resid. Illinois 8-7118

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausias rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaitos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpigimimai aukščiausiam įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisyimas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

REPUBLIC
 Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS,

Manager

Didelis pasirinkimas

įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street

WORCESTER, MASS

PL 4-6757

PL 4-1165

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis

— naujose patalpose — skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9336

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS CHICAGOJE

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue — Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Ave. — Tel. LA 3-0440 - 9852

Ambulance patarnavimas dieną ir naktį

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOSKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS

SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMGND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Pirmąjį mėnesio penktadienį, gruodžio 1, Apreiškimo par. bažnyčioje Švč. Sakramentas bus išstatytas nuo 8 val. ryto iki 8 v. vakaro. Šventoji valanda prasidės 7 val. vakare. Iškilmingos mišios prie išstatyto Švč. Sakramento 7:30 val. vak.

Pirmaisiais mėnesio sekmadieniais, taigi ir ateinančių sekmadienį, gruodžio 3, Apreiškimo parapijos bažnyčioje daroma speciali rinkliava parapijos mokyklai išlaikyti. Maloniai prašoma parapijos mokyklą paremti.

Dr. J. Sungaila, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, iš Toronto, Kanados, buvo atvykęs į New Yorką lapkričio 24-26. Dalyvavo metinėje sesijoje ir asmeniškai tarėsi su Lietuvių Fronto Bičiulių ir Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovais.

Antanas Skirius, "Lietuvių Dienų" leidėjas ir Kuchel — Lipscomb rezolucijos koordinatorius, iš Los Angeles, Kalifornijos, buvo atvykęs į Vliko metinę sesiją lapkričio 25-26. Ta proga lankėsi Darbininko redakcijoje.

Dr. P. Grigaitis, Alto Centro sekretorius ir "Naujienu" redaktorius, lapkričio 25-26 lankėsi New Yorke, kur dalyvavo Vliko posėdžiuose.

Juratė Naujailienė - Penčylaitė iš Australijos atvyko gydytis į New Yorką. Prieš penkeris metus ji turėjo automobilio katastrofą, kurioje žuvo jos vyras ir ji pati buvo sunkiai sužeista.

Igno Malėno "Elementorius E" jau atspausdintas Italijoje. Galima gauti Ateities leidykloje, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y., ir pas platintojus.

Latvijos nepriklausomybės šventės minėjimas surengtas lapkričio 18 Webster Hall., New Yorke. Lietuvių vardu sveikino konsulas A. Simutis. Raštu pasiūstas ir Darbininko redakcijos sveikinimas.

Mykolas Cibas, operetės choro dirigentas, pakviestas į U. S. Merchant Marine Academy Kings Point, L. I., N. Y. vargoninkauti ir vadovauti kadetu chorui. Pareigas pradėjo eiti lapkričio 1.

Dr. A. Kučas iš Scranton, Pa., švenčių savaitgalii buvo atvykęs į New Yorką ir lankėsi Darbininko redakcijoje.

J. Brazaitis ir kun. L. Jankus gruodžio 2 vyks į Clevelandą, kur rengiamas sukilimo minėjimas.

Dr. H. Montvilienė šiomis dienomis išvyko į Bermudą poilsui.

Albinas ir Ieva Trečiokai iš Orange, N. J., ir Marijona Čepreckienė iš Union, N. J. kartu su kitais draugais Atlantic laivu lapkričio 30 išplaukia į Bermudą ir Bahamų salas praleisti žiemos atostogų.

Filomena Strolitūtė, dirbusi kurį laiką Darbininko spaustuveje, lapkričio 18 sukūrė šeimos židinį su Jonu Višniausku. Abudu iš Brooklyno, priklauso Apreiškimo parapijos chorui. Po vestuvių išvyko kelionei į Florida. Grįžę apsigyvens Elmhurst, L.I., N.Y.

Kazimieras Mockus sunkiai susirgo ir buvo paguldytas Kingstone, N. Y., ligoninėje. Jį ten aplankė kun. L. Jankus ir p. Virbickai. Iš Kingstone, N. Y., K. Mockus, pervežtas į Bostoną, kur gyvena jo šeima.

— Algis Gureckas New Yorko univers. gavo magistro laipsnį iš prekybos administracijos. Dail. J. Pautienius, atvykęs iš Chicago su savo kūrinių paroda, lankėsi Darbininko redakcijoje. Jo kūrinių paroda atidaryta sekmadienį Apreiškimo par. salėje. Paroda bus ir ši savaitgalį, gruodžio 2-3.

Dailininko JUOZO PAUTIENIAUS KŪRINIŲ PARODA

lapkričio 26 ir gruodžio 2-3

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

Išstatoma apie 50 kūrinių, kurie parodys dailininko nueitą kelią per dešimtį metų.

Paroda atidaroma lapkričio 26, sekmadienį, 12:15 val.; Gruodžio 2-3 atidara nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Visus maloniai kviečia atsilankyti parodos rengėjai —

LB New Yorko Apygarda

VISI YRA KVIEČIAMI DALYVAUTI

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNŲ IŠIKŪRIMO

BROOKLYNE

DEŠIMTMEČIO MINĖJIME VAKARIENĖ

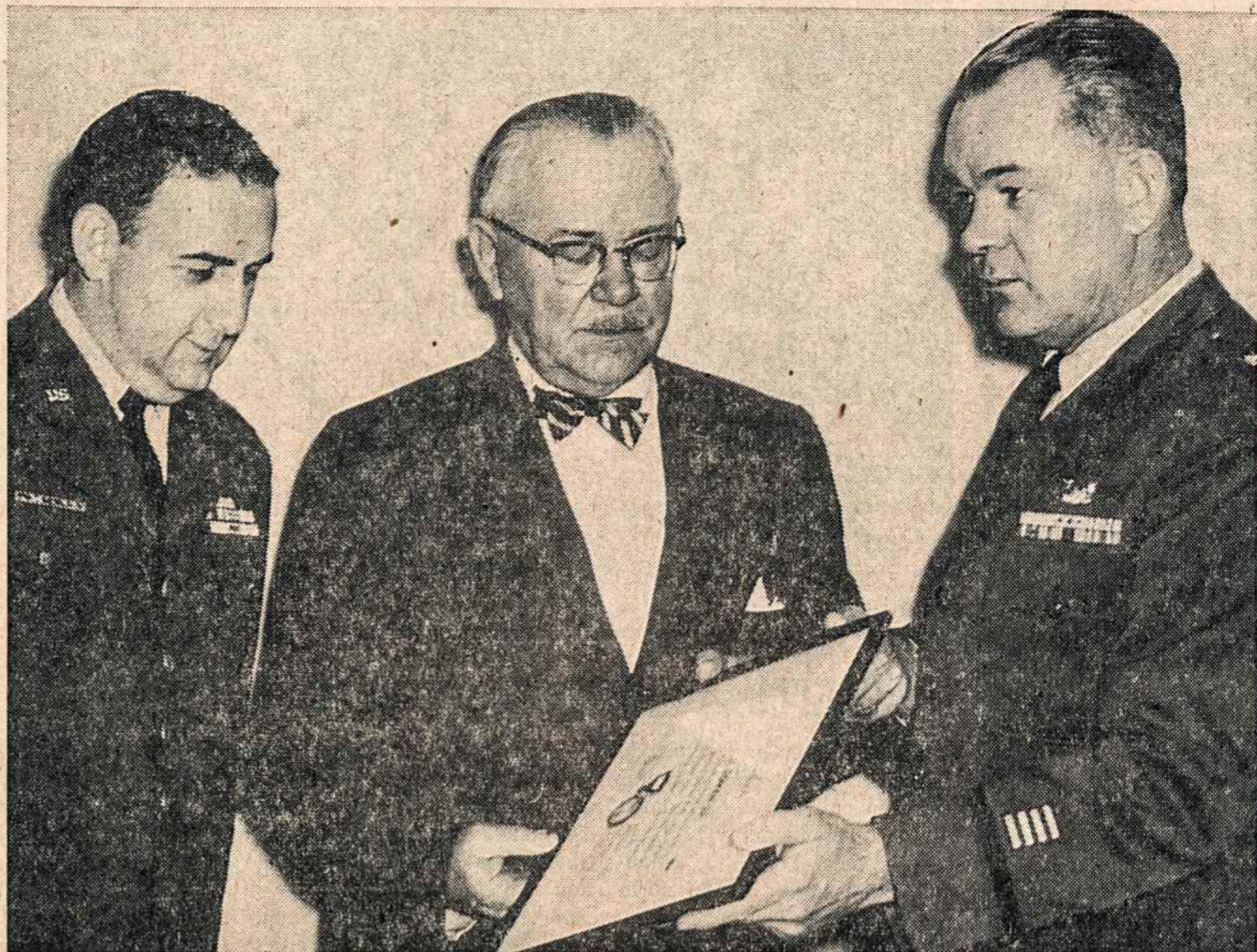
su turininga programa bus

Gruodžio 10 d. 6 val.

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE, BROOKLYNE

Globoja klebonas kun. N. Pakalnis

Dalyvaujančių skaičių reikalinga žinoti iš anksto, todėl bilietus prašome išigyti iki gruodžio 1 d. Pranciškonų vienuolyne, Darbininko administracijoje ir pas platintojus

BOSTONO lietuvių radijo valandos vedėjui J. Romanui (viduryje) įteikiamas padėkos raštas. Kairėje Lt. Col. Ashley W. Rice, dešinėje, Mjr. Edmund L. Ketrivitis.

BOSTONO ŽINIOS

Simfoninį koncertą Balso skyrius rengia 1962 gegužės 6 d. 3 val. popiet So. Bostono aukštesnės mokyklos salėje. Programą atliks komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamas Melrose simfoninis orkestras. Koncerto solistu bus mūsų žymus pianistas Vytautas Bacevičius, kuris atliks Fr. Liszto pirmąjį koncertą su simfoniniu orkestru in E flat major. Be kitų simfoninių kūrinių, bus dar išpildyta garsi savo instrumentaline konstrukcija P. Dukas Scherzo L'Apprenti Sorcier labai dideliame orkestrui. Balso skyriaus valdyba maloniai prašo Bostono dienosnė ir organizacijas tą dieną nedaryti jokių parengimų ir prisirengti nuoširdžiai sutikti tą didelį kultūrinį įvykį.

Bostoniečiai stebisi, kodėl tokia visur tyla dėl Ukrainos. Jei, sako, Vakarų politikai pakeltų Ukrainos prikėlimo klausimą, Chruščiovas nebektų nei į Berlyną, nei į Suomiją ir kt. Jei būtų Ukraina laisva valstybė, Rusija turėtų susitraukti į savo senas 9 gubernijas. Ukraina būtų galingesnė už Rusiją, Lenkiją ir net Vokietiją. Kartu tada prisikeltų ir Pabaltis.

Jokūbo Stuko, lietuviško radijo direktoriaus, vėl bostoniečiai laukia, norėdami pamatyti jo darytus filmus besilankant Lietuvoje. Tik iš jo filmų galima pamatyti ir suprasti šių dienų pavergtą Lietuvą ir rusų suvargintus jos gyventojus. Be to, jis atvirai ir įdomiai gyvu žodžiu nuvaizduoja dabartinę tikrą Lietuvos gyvenimą.

Prieškalėdis jau prasidėjo. Krautuvės pasipuošė aptaisytais Kalėdų seniais. Perkamoji gaila didelė, bet pirkėjų mažta.

Dr. Jonas Balys, atvykęs iš Washingtono, lapkričio 18 mėnesiniam tautininkų subatvakaryje skaitė paskaitą apie lietuvių liaudies dainų reikšmę mūsų kultūrai. Prelegentą pristatė Stasys Santvaras, priminęs dr. J. Balio mokslinius darbus ir 26 išleistus veikalus, kurių vienas bibliografinis "Lithuania and Lithuanians", tik neseniai išėjo iš spaudos.

Dr. J. Balys savo paskaitą pajavairino užkorduotom dainom, kurias jis užrašė jau Amerikoje. Liaudies dainų kūrėjai buvo apie 80 proc. moterys. Liaudies kūryba pasibaigė maždaug 18 šimtmečio pabaigoje. Vėliau jau atsirado naujoviškų dainų, bet išliko ir senosios. Čia prelegentas davė įrekorduotų dainų: Oi broli, broleli, balnoki žirgelį; Raškiau sode obuolų.

Naujų Metų sutikimą ruošia Dainavos sporto klubas moderniškoje Aperia Plaza salėje, 575 Warren St., Roxbury, Mass. Pakvietami jau parengti ir siuntinėjami. Negavę dėl kurių nors priežasčių pakvietimo, prašomi kreiptis į sporto klubo valdybos narius arba tiesiai į Vytautą Leveckį.

Stasys Jakutis, Balso, LK Susivienijimo ir kitų lietuvių organizacijų veikėjas, vienintelis iš darbininkų lietuvių paliktas naujame cukraus fabrike dirbti, serga, o tuo tarpu darbe jį apsiėmė pavaduoti Juozas Gedmintas, dirbęs senajame cukraus fabrike.

Pranas Lembertas, poetas iš Nepriklausomybės laikų, vis dažniau savo kūrinių paskaitoje įvairiomis viešų susibūrimų programomis. Jis klausytojų laukiamas.

Dr. J. Balys apie liaudies dainas

Dr. Jonas Balys, atvykęs iš Washingtono, lapkričio 18 mėnesiniam tautininkų subatvakaryje skaitė paskaitą apie lietuvių liaudies dainų reikšmę mūsų kultūrai. Prelegentą pristatė Stasys Santvaras, priminęs dr. J. Balio mokslinius darbus ir 26 išleistus veikalus, kurių vienas bibliografinis "Lithuania and Lithuanians", tik neseniai išėjo iš spaudos.

Dr. J. Balys savo paskaitą pajavairino užkorduotom dainom, kurias jis užrašė jau Amerikoje. Liaudies dainų kūrėjai buvo apie 80 proc. moterys. Liaudies kūryba pasibaigė maždaug 18 šimtmečio pabaigoje. Vėliau jau atsirado naujoviškų dainų, bet išliko ir senosios. Čia prelegentas davė įrekorduotų dainų: Oi broli, broleli, balnoki žirgelį; Raškiau sode obuolų.

Lietuvių radijo valandos vedėjui Jonui Romanui išreikšta padėka už pabrėžimą JAV karo aviacijos pastangų apsaugoti kraštą nuo priešų puolimų. Padėka išreikšta gen. William E. Hall raštu, kurį lapkričio 19, sekmadienį, atsilankė į radijo stotį WHIL įteikė trys kariai iš 8310 Air Force Reserve Recovery Group: pulk. Ashlei W. Rice, maj. Edmundas L. Ketrivitis ir viršila Berman.

Melrose simfoninis orkestras, kuriam diriguoja kompoz. Jeronimas Kačinskas, stato Menotte operą "Amahl and the night visitors". Spektaklis įvyks gruodžio 1 d. 3:30 val. popiet Memorial salėje Melrose.

Muziko J. Kačinsko vedamo choro repeticijos esti kas sekmadienį po 10 val. pamaldų bažnyčios salėje.

Bostoniečiai juokauja ne juokais. Mat, sako, kas pasidarė, kai žemėje pasidaugino žmonių. Prieš nedaug metų sudarė skristi į mėnulių ir galvoti apie persėdimus kažkur erdvėje, o dabar jau rausiasi į žemę, statydami iškaštingas slėptuves. Ir, žiūrėk, žemės paviršius praretės. Dabar Lietuvoje daug lietuvių taip pat gyvena žemėje: antrojo pasaulinio karo paliktose kareivių slėptuvėse. Bet, mat, ten žemės paviršiuje neremontuojami pastatai sulūžo, o langų nei žemėje nei po žemių vistiek nebėra. Vejamasi urvinį žmogų! (ž)

NAUJI SKAITYTOJAI

A. Sniečienė, Brooklyn, N. Y., K. Petrauskas, Chicago, Ill., M. Vaitiekaitis, Worcester, Mass., E. Bačanskas, Richmond Hill, N. Y., I. Nauragis, Worcester, Mass., V. Paukštaitis, Nutley, N. J., J. Lawancawick, Yonkers, N. Y., V. Witkus, Hartsdale, N.Y., J. Blažaitis, Levittown, N. Y., E. Grudzinskienė, Woodhaven, N. Y., A. Mičiulis, A. Česonis ir A. Riedel — visi iš Vakarų Vokietijos, Ann Pestinuk, Woodhaven, N. Y., B. Baroniunas, Richmond Hill, N.Y., A. Gaurilcik, Amsterdam, N.Y.

Administracija nuoširdžiai sveikina naujus skaitytojus. Kartu praneša, kad nauji skaitytojai, dabar užsisakę ar kitam užsake Darbininką kaip kalėdinę dovaną, gauna laikraštį iki 1962 metų pabaigos už 5 dol. ir priedo 1962 metų kalendorių. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Išnuomojamas gražus 4 kambarių butas antrame aukšte, su šildymu ir šiltu vandeniu. Nebrangi nuoma, prie gero Jamaica traukinio susisiekimo. Teirautis Tel. VI 8-5218.

WILLIAM J. DRAKE — DRAGONAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: Hickory 1-5220

A. ANDRIUSKEVIČIUS
LAIKRŪDININKAS - JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Delmantai, Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

Siuntiniai į Lietuvą ir Sov. Rusiją kuris metas silpnai eina. Žmonės laukia, kol galutinai paaiškės siuntimo reikalai. Iši-baugino.

Bostono universitete yra apie 40 studentų lietuvių. "Pas mus dabar antroji mažta Lietuva", — studentų registruotojas ne-kartą taip yra išsitaręs.

Lietuvių piliečių draugijos 1962 metų vadovybėn nominuoti kandidatai: į pirmininkus — E. Ketvirtis, A. Matjoška, dr. Ch. Seymour, į vice-pirmininkus — J. Ywoskus, Drevinsky; į prot. sekr. — A. Neviera, į finansų sekr. — J. Romanas ir V. Stelmokas, į ižd. — St. Griganavičius, į maršalkas — J. Markelionis, J. Glineckis ir J. Zardeskas, į kontr. komisiją — A. Druzdis, St. Jakutis, A. Sidlauskas, E. Rudis, J. Gedmintas ir Pr. Mučinskas, į direktorių tarybą — O. Ivaškie-nė, A. Baika, J. Lekys, J. Grigalius, Ch. Gaidys, V. Jurgėla, A. Palby, J. Casper, A. Skabeikis, P. Žukas, J. Lubinas, A. Young, B. Kontrim, L. Svelnys, A. Nemaksy, A. Kapochy, J. Balukonis, A. Rudauskas, A. Chaplik ir A. Andrulionis.

Priemamausiomis kainomis su labai gerom išimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVASKIENĖS
BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikams lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961
Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratešti prenumera-tą arba užsisakyti naują!

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STag 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Directorius
ALE. BALTRONAS - BALTON
— Reikauj Vedėjus
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį

Nauja moderniška kopyčia šermėnims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Šių metų gruodžio mėn. 16 dieną, šeštadienį rengiamas

Žodžio ir muzikos vakaras

skiriamas pagerbti žuvusiems
J. AUDENAITEI, J. JAKS - TYRIUI ir A. SKEMAI
programoje dalyvauja:
DR. HENRIKAS NAGYS — paskaita
HENRIKAS KAČINSKAS — prozos ir poezijos ištraukos
ELENA KUPREVIČIŪTĖ — smuiko solo
akomponuojant Aleksui Mrozinskiui
Vakaras įvyks
CARNEGIE ENDOWMENT SALĖJE
345 E. 46th STREET, MANHATTAN, N. Y.
Pradžia 8 val. vakaro • Įžanga — \$2.50; moksleiviams — \$1.50
Visus maloniai kviečia atsilankyti
RENGIMO KOMITETAS